

CONTACT

CONATEZNO

JULIJ 2020. ŠT 53

www.conatezno.si

OSREDNJA TEMA

Gospodarstvo
po epidemiji

5 TABLET ZA BLAŽENJE

simptomov krize za vodje

NOV CESTNI ODSEK

čez poletje 180
metrov ceste

POGLED NAVZNOTER ZA BOLJŠE DELOVANJE NAVZVEN

Zivimo v zelo posebnem času. Na eni strani stopamo v dobo digitalizacije, četrte industrijske transformacije, v uvajanje številnih ukrepov za prehod v nizkoogljično družbo ..., po drugi pa smo povsem nepripravljene padli v krizo, povezano s koronavirusom. Pokazalo se je, da je naš celoten ustroj družbe, ne samo gospodarstva, za takšne pretrese zelo ranljiv. V državi, občini, podjetjih imamo vsaj v obrisih izdelane načrte za delovanje v izrednih kriznih razmerah, a za tako izjemne situacije je preprosto nemogoče načrtovati vnaprej. Z namenom, da bi zajezili in omejili širjenje bolezni, je vlada in posledično vsak posameznik sprejel število omejevalnih ukrepov. V prvi fazi smo bili zelo uspešni. Vsak ukrep države nam vsekakor ni bil všeč, vendar je v primeru neznan ali manj poznane realne grožnje za naše zdravje, življenja poslušnost večja. Želimo ostati pozitivni, razen na testiranju za COVID-19.

Še naš informator Cone se je zatekel v izolacijo in brezstično druženje; kriza nam je torej požrla prejšnjo številko Kontakta.

Upam, da smo obdobje karantene izkoristiti tudi za premislek, samoizpraševanje, kako je do krize prišlo, še bolj pa, kako bomo živeli dalje, potem. Če se želimo spremeniti kot družba, se mora najprej spremeniti obnašanje posameznikov, ki tvorijo to družbo. Zato pa je potreben pogled navznoter, da lahko bolje delujemo navzven. Ob taki tragediji ni dovolj občutek, da nas je še bog pustil na cedilu. Zavedati se je treba, si želeli, upati se spreminjati. Vsak vidi težave po svoje in tako je tudi prav. Eni gledajo prioriteto z vidika ohranjanja zdravja, eni svobode, drugi varnosti, tretji skrbi za okolje. Nam v Coni je pomemben temelj vsega, ohranjanje gospodarstva. Oblast pa mora te razlike pogledov, želja uskladiti, ob tem, da mora sprejemati ukrepe, ki so primer-

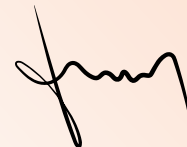
ni naši kulturi, stopnji demokracije in v sedanjem svetu prevladujočega individualizma, razmišljanja vsakega v prvi vrsti o svojih potrebah. Zmešnjava na celi črti. To bo treba spremeniti, nujno je zavedanje za skupnost in solidarnost, drugače bomo opleli. Svobodo posameznika je treba povezati z odgovornostjo za skupnost. Pokazalo se je, kako je lahko narod močan, ko se združi kot skupnost. Sedaj imamo končno zunanjšega sovražnika, saj je virus prišel od zunaj in bi lahko v družbi stopili skupaj. Toliko je neznank pri obvladovanju zdravstva, gospodarstva, okolja, energetike, prostora, družbenih odnosov, mi pa smo ponovno poglobili nerazumevanje, prepad med različno zavedenimi. Upam, da bo končno to spoznala tudi politika. Morala bi dajati vsaj občutek, da je življenje lažje, bolj organizirano, sprejemljivejše, kot je v resnici, ne pa to, kar imamo danes, ko nas žal razdvaja. Ni pomembno, ali je vlada desnosredinska ali levosredinska, če še tako ekstremna stališča izražajo predstavniki strank levo ali desno od sredine. Narod pravi, da je politika kurba. Najbrž je to razlog, da bi vsi najraje bili na sredini. Najprej bi volilni sistem spremenili, saj nas ne morejo predstavljati ljudje, ki nas ne cenijo, spoštujejo, ne razumejo naših potreb in nas niso sposobni potegniti iz preprostih človeških stisk. Menim, da so tovrstne politične spremembe v okviru povsem običajnih pričakovanj, saj narod ni na čakanju.

Upam, da bo v podjetjih proces prilaganja hitrejši, ne glede na to, ali je in še bo obseg naročil neznatno ali radikalno skrčen. Prva pozornost velja torej kupcem in zaposlenim, krčenje na obseg proizvodnje, ki bo omogočil preživetje, sposobnost za delo in razvoj naprej. Potrebno je vsakodnevno seznanjanje z novonastalimi razmerami, saj ne gre le za običajen ciklični upad naročil, temveč velike spremembe v nabavi, logistiki,

drugačnih oblikah dela. Kako zagotoviti zmožnost nadaljnega razvoja, ohraniti sposobnost povečevanja mednarodne konkurenčnosti. Tukaj se še računa na državo, čeprav je za ohranitev pri življenju vseh slojev prebivalstva in oblik dela precej posegla v malho. V gospodarstvu pa jo je treba še prepričati, da je tovrstna pomoč najboljša investicija. Dokazati ji je treba, da z uvajanjem novih poslovnih modelov, inoviranjem procesov, izdelkov, storitev, z novimi tehnologijami držimo korak z najboljšimi. Premik v zelene brezogljicne tehnologije, spremembe v mobilnosti niso le trendovske, ampak preživitvena nuja. In zavedanje, da je za posameznika, podjetje, občino, skupnost ... dobro le tisto, kar je dobro za vse. Takšna soodvisnost in povezanost sta že prisotni, ne samo pri širjenju virusa. To smo spoznali vsaj pri zaščiti. Če zaščitimo sebe, zaščitimo druge in obratno. Za nekatere zveni kar utopično, pa vendar, vsak od nas lahko poskrbi zase in za svoje najbližje samo tako, da hkrati poskrbi za dobro vseh. Da smo čedalje bolj naražen in vedno bolj skupaj, dobesedno in na simbolni ravni.

Kot omenjeno, žal tudi krize, povezane s koronavirusom, te izjemne priložnosti, politika ni niti malo izkoristila. Epidemija nas je potisnila v nepredstavljivo preizkušnjo, a smo izgubljeni v ikonografiji preživelih, nagravžnih oživljanj postulatov preteklosti, zaslepljeni še vedno rili po kloaki zgodovine dalje. Tudi zato samo slabih 20 % prebivalcev verjame v našo svetlo prihodnost. Drugi na srečo ne uživajo nikakršnih drog. Toda upanje umre zadnje.

Gorazd Bende,
direktor
PPC Tezno

Maribor, julij 2020

IZDAJA: ZAVOD PPC TEZNO, Cesta k Tamu 27, 2000 Maribor, www.conatezno.si

Vpisano v razvid medijev pod zaporedno številko 2214

Uredništvo KONTAKTA | Odgovorna urednica: Maja Vintar

Uredništvo: Gorazd Bende, Simona Lobnik Ambrožič, Igor Ambrožič, Mateja Šoštarič

Oblikovanje: Katja Zakešček | Produkcija: EVRA d.o.o. | Tisk: Tiskarna Florjančič | Distribucija: Pošta Slovenije

Sprejem vsebinskih prispevkov in oglasnih sporočil: info@conatezno.si, 02 460 13 00

KAKŠNE SO PRILOŽNOSTI PO EPIDEMIJI

06

OSREDNJA TEMA

Gospodarstvo
po epidemiji

14

RTI D. O. O.

Zdržali pritisk po
koncu ukrepov

16

NOV CESTNI ODSEK

Čez poletje gradnja 180
metrov nove ceste

26

5 TABLET ZA BLAZENJE

simptomov krize za vodje

30

NEKOČ: IZ KRONIKE TAM

Kako se je vse začelo

33

PODZEMLJE CONE TEZNO

Novi scenarij ogleda

KRAMARSKI SEJEM PONOVRNO ODPRT

VILIČARKO

F. A. MAIKOVE POBUDE ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE, DELO IN DRUŽENJE

Pri vstopu v Cono Tezno že nekaj časa stoji velik šotor. Kaj se v njem skriva in čemu je namenjen, so nam pojasnili v podjetju F. A. Maik: »Šotor smo hudo mušno poimenovali Oktoberfest. V časih strahu in negotovosti je ta za naše sodelavce predstavljal reprezentančni prostor deljenja dobrih praks, izobraževanja, tudi druženja, saj je njegova površina zadosti velika, da to lahko počnemo v predpisanih varnostnih razdaljah, se medsebojno ne ogrožamo, vseeno pa zadržujemo našo F. A. Maikovo pristnost. Naše gibanje je bilo v preteklem času zelo omejeno, psihični pritiski izredno veliki, prav tako je bil zelo prisoten strah. Postavitev šotora nas je ohranjala v ekipnem duhu, skupaj smo premagovali ovire epidemije, ki nas je hromila na področju stikov. Prav tako nas je to obdobje naučilo ceniti neke druge, višje etične in moralne vrednote. Vrednost objemov in dotikov, vrednost družine, vrednost zdravja so postale tako imenovane dobrine, ki jih moramo krepiti, jih bolj ceniti in bolj spoštovati svoje zdravje. Tako na to tematiko tudi uvajamo v skupini F. A. Maik dan brez cigarete. Ta dan bo na naših mizah priso-

tno sadje. Na ta način želimo spodbuditi svoje kadilske sodelavce k bolj zdravemu načinu razmišljanja in življenja. Znano je namreč, da koronavirus prizadene dihala, prav tako jih nikotin. Dan brez cigarete v našem delovnem času bomo zato preživeli nekoliko drugače, vabimo pa tudi druga podjetja v poslovni Coni Tezno, da se nam pridružijo in skupaj organiziramo dan brez cigarete za celotno poslovno cono. Bilo bi ga krasno izpeljati skupaj, saj bi tako svoje cilje prenesli na cilje nas vseh in nas nekoliko bolj povezali ter ozavestili.«

KARIERNA ORIENTACIJA MLADIH

Tudi Cona Tezno se je pridružila pisani družini, ki sodeluje v projektu Karierni center za mlade – VšečkAM in GREM.

Za nami je prvo srečanje Strokovnega sveta Kariernega centra za mlade – enota Maribor. Ponosni smo, da bomo tudi v Coni Tezno dejavno sodelovali pri oblikovanju področij kariernega orientacije mladih.

COVID VSTOPNA TOČKA

Covid vstopna točka se je iz šotorov, v katerih ni bilo primernih pogojev za delo, preselila v primernejše prostore. In sicer na Zdravstveno postajo Tezno ZD Adolfa Drolca Maribor, kjer so dotlej testirali samo nosečnice in otroke. Sedaj na Tezno testirajo vse potencialno okužene in tudi vse delovne migrante – vse, ki se vračajo na delo v Slovenijo in tiste, ki na delo odhajajo drugam. Vstop v Zdravstveni dom je urejen z zadnje strani objekta. Avtomobil parkirate pred 'kapijo' in se po označeni poti odpravite do vhoda.

Rubriko ureja: M. V.

IN KAJ BO JUTRI? IZZIVI IN PRILOŽNOSTI EPIDEMIJE

ŠOK LETOŠNJE POMLADI PRINAŠA NOV VETER

Kako ste doživeli spremembe zadnjih nekaj mesecev in kje vidite glavne izzive ter priložnosti za gospodarstvo v nadaljevanju letošnjega leta in vnaprej?

Letos spomladi smo doživeli situacijo, za katero si verjetno večina od nas ni nikdar predstavljala, da je mogoča. In da se svet lahko tako hitro skoraj povsem zaustavi. V prvi vrsti je bilo pomembno poskrbeti za naše zdravje in varnost. Hkrati so ukrepi ob razglašeni pandemiji imeli velik vpliv na gospodarstvo. Vplivali so na poslovanje podjetij, na delovne dejavnosti, brezposelnost in splošno stanje gospodarstva. Po podatkih Urada republike Slovenije za Makroekonomske analize in razvoj so posledice epidemije koronavirusa in ukrepov za njeno zajezitev močno negativno vplivale na dejavnost v evrskem in slovenskem gospodarstvu. Širitev epidemije v sosednjih državah in partnericah je vplivala na upad povpraševanja in motnje v nabavno-prodajnih verigah. Sočasno je situacija epidemije poskrbela za intenzivno digitalizacijo podjetij in javnih institucij.

Vsak posameznik, vsako podjetje in vsaka organizacija smo se spoprijemali z nastalo situacijo na svoj način, kakor smo najbolje znali, vedeli in zmogli v danem trenutku. Čutila se je težnja po povezanosti, sočutju za sočloveka in iskanju priložnosti v novonastalih razmerah.

Za revijo Kontakt smo sedaj, ob postopnem ukinjanju ukrepov, povprašali nekatere posameznike, funkcionarje in gospodarstvenike iz našega okolja, kako so oni doživeli spremembe zadnjih nekaj mesecev in kje vidijo glavne izzive ter priložnosti za gospodarstvo v nadaljevanju letošnjega leta in vnaprej.

Na naslednjih straneh preberite njihove odzive in mnenja.

“Želimo, da Maribor prepoznajo kot mesto, v katerem se spleča vlagati.”

SAŠA ARSENOVIČ,
ŽUPAN MESTNE OBČINE MARIBOR

Že pred razglašeno epidemijo se je vedelo, da bo kriza močno prizadela gospodarstvo, še posebej dejavnost turizma in gostinstva. Zato je občina takoj po ustavitvi javnega življenja sprejela odločitev o začasni oprostitvi najemnin za občinske poslovne prostore in uporabo gostinskih površin. Po preklicani epidemiji s še večjim zagonom načrtujemo in izvajamo projekte. Zavedamo se, da je nadaljevanje občinskih in državnih investicij vitalnega pomena za preživetje številnih podjetij.

V Mestni občini Maribor si sicer ves čas prizadevamo ustvarjati pogoje za lažje delovanje podjetij in za privabljanje novih gospodarskih subjektov; želimo, da Maribor prepoznajo kot mesto, v katerem se spleča vlagati. Z gospodarstvom smo v stalnem stiku neposredno in prek obeh zbornic, tako da redno preverjamo, kako ga še lahko podpremo.

“Omogočili smo povezovanje in izmenjavo dobrih praks.”

MAG. ALEKSANDRA PODGORNIK,
DIREKTORICA ŠTAJERSKE
GOSPODARSKE ZBORNICE

Zadnji meseci so nedvomno pokazali krhkost in soodvisnost globalnega gospodarstva. Nacionalne vlade so se tokrat odzvale zelo hitro in presenetljivo zelo drugače kot ob gospodarski krizi leta 2008. No, saj je tudi izvor krize zelo drugačen.

Izkazalo se je, da je povezanost gospodarstva in nacionalnih politik izjemna in da je koordiniran odziv edina rešitev. Tako na ravni EU, ki se je po prvem šoku hitro obrnila in pokazala povezovalno moč, kot tudi na ravni države Slovenije in, danes to lahko rečemo, tudi na ravni Štajerske regije. ŠGZ je številna podjetja povezala in omogočila iskanje najboljših rešitev in izmenjavo dobrih praks. Prek različnih videokonferenc smo bili ves čas najhujše krize v stalnih stikih s člani, oblikovali smo tudi številne predloge in jih posredovali oblikovalcem rešitev. Glede na dobre izkušnje sem prepričana, da bo tako ostalo tudi v prihodnje in tudi iz tega naslova naslavljam povabilo k sodelovanju, tudi tistim, ki se do sedaj še niste vključili v naš krog. Takšne krize namreč ni mogoče preživeti brez sistemskih ukrepov in pomoči. In tudi ne brez sodelovanja.

“Na Univerzi v Mariboru smo uspešno izvedli prehod na izvajanje dejavnosti na daljavo.”

PROF. DR. ZDRAVKO KAČIČ,
REKTOR UNIVERZE V MARIBORU

Univerza v Mariboru je kljub temu, da je v zadnjih letih v svoje delo pospešeno vključevala informacijsko-komunikacijske tehnologije in sledila trendom digitalizacije, za prehod na delo na daljavo morala v zelo kratkem času pomembno nadgraditi IT-storitve. Splošna ocena je, da smo na Univerzi v Mariboru izvedli uspešen prehod na izvajanje dejavnosti na daljavo.

Pridobljene izkušnje in razvite rešitve bodo uporabljene pri izvajanju izobraževalne dejavnosti tudi v prihodnje, še posebej na področju vseživljenjskega učenja, ki postaja tudi vse pomembnejša oblika prenosa znanja v industrijo.

“Naše aktivnosti na področju pomoči gospodarstvu so se v času epidemije povečale.”

UROŠ ROZMAN,
DIREKTOR MARIBORSKE
RAZVOJNE AGENCIJE

Na Mariborski razvojni agenciji so se naše dejavnosti na področju pomoči gospodarstvu v času epidemije še povečale. Podjetjem smo ponudili dodatno pomoč pri pripravi dokumentacije za prijavo na razne razpise in pri pripravi vlog za pridobitev kreditov za kritje škode zaradi virusa COVID-19.

Glavni izzivi bodo v prihodnje predvsem prilagoditev novim razmeram, samooskrba in digitalizacija. Najbolj prizadeta turistična panoga pa bo morala povečati delež domačih turistov ter graditi prihodnost na povezovanju in skupni promociji.

“V času med in po epidemiji smo se še bolj povezali in spoznali, kako ključno je medsebojno sodelovanje.”

LEONIDA POLAJNAR,
DIREKTORICA OBMOČNE OBRTNO-
PODJETNIŠKE ZBORNICE MARIBOR

Spremembe zadnjih nekaj mesecev so bile za obrtnike, podjetnike in podpirne institucije sprva nepredstavljive, vendar se je malo gospodarstvo že iz preteklih kriz vedno znalo takoj odzvati, zbornica pa nuditi podporo v ključnih segmentih ter izzivih, kako najbolje svetovati in se prilagoditi, da ne bo prevelike škode za podjetje, zaposlene in navsezadnje za celoten sistem malega gospodarstva.

Predvsem je bilo pomembno, da so se izvajali proizvodni procesi, ki so bili še kako pomembni za obstoj in likvidnost podjetij in da so bili vsi ukrepi, ki jih je država sprejemala za gospodarstvo,

ustrezni in učinkoviti. Sprememb je bilo v zadnjih mesecih veliko in treba se jim je bilo prilagajati.

Sproščanje ukrepov smo doživljali vsi kot izziv za hitro vrnitev v ustaljene poslovne čase. Hitri odzivi in prilagajanje vsem navodilom so bili ključni. V zadnjih mesecih smo se veliko naučili, premikali smo nemogoče meje. Stike smo ohranjali prek spletnih video konferenc. To nam je pokazalo nov način poslovnih dogodkov, izobraževanj in sklepanje poslov ter delo na evropskih projektih.

V času med in po epidemiji COVID-19 smo se še bolj povezali in spoznali, kako ključno je medsebojno sodelovanje. Iz tega se lahko veliko naučimo. Obrtniki in podjetniki so lahko hitro spremenili in prilagodili proizvodne procese v izdelke ali storitve za samooskrbo. Naj bo to na področju zaščitne opreme, oskrbe s hrano na domu ali pa izdelkov, vezanih na delo na daljavo (od doma). Digitalizacija je ena od ključnih področij, kjer je še veliko potenciala. Prav v ta namen bo mariborska zbornica enega izmed ključnih dogodkov na nacionalni ravni v okviru projekta BE READI ALPS izvedla 6. oktobra v Ljubljani. Povezati bo treba podjetja in ključne strokovnjake na področju digitalizacije. Veselimo se novih izzivov in priložnosti.

“Zdaj je čas, da obiščete Maribor, mesto najstarejše trte na svetu.”

**DORIS URBANČIČ WINDISCH,
DIREKTORICA ZAVODA ZA TURIZEM
MARIBOR - POHORJE**

Spremembe so bile na področju turizma in s turizmom povezanih panogah povsem nepričakovane in so imele takojšen drastični učinek. Ponudniki nastanitev so že pred razglasitvijo karantene poročali o praznih hotelih in brezupnih izgledih v naslednjih mesecih, enako velja za ponudnike gostinskih storitev. Pretežen del komunikacije z gosti in potencialnimi obiskovalci se je čez noč preselil na splet oz. družbena omrežja, ponudniki pa so zaprtje svojih objektov izkoristili za prenove in osvežitve ponudbe.

Sedaj smo na točki ponovnega zagona, ki vliva določeno mero optimizma in ponuja priložnost za snovanje še več pristnih, lokalnih storitev in doživetij, ki nas bodo dodatno pozicionirala na turistični zemljevid med domačimi in tujimi gosti. Četudi se bojimo, da bodo posledice globoke, menimo, da je Maribor s svojimi ponudniki na pravi poti in bo tudi v prihodnje ena izmed ključnih in vodilnih turističnih destinacij, ki se bo postavila ob bok najbolj prepoznavnih. Skladno s STO sledimo krovnim smernicam in se pridružujemo slovenski kampanji Moja Slovenija in sporočamo: »Zdaj je čas, da obiščete Maribor, mesto najstarejše trte na svetu«.

“Računamo tudi na zagon večjih investicijskih projektov na ravni države.”

**MAG. ROBERT KOGLER,
DIREKTOR PODJETJA RTI D.O.O.**

V podjetju RTI smo bili od sredine marca zvečine na čakanju, od doma so delali le sodelavci na razvojnih projektih za naročnika iz tujine.

Čas smo izkoristili za dodatno zaščito najbolj izpostavljenih delovnih mest, nabavo različnih zaščitnih sredstev in zagotavljanje novih finančnih virov za preživetje krize, ki bo sledila obdobju nedela v času epidemije.

Preživetje teh časov in krepitev izvoza bosta v prihodnje ključnega pomena. Računamo tudi z zagonom večjih investicijskih projektov na ravni države.

“Pretekli meseci so prinesli tudi priložnosti.”

**TADEJA OSVALD,
DIREKTORICA PODJETJA
FLEGIS D.O.O.**

Zadnjih nekaj mesecev je bilo zelo pomembnih, da kar se da uspešno prilagodimo procese in hkrati poskrbimo za varnost in zdravje zaposlenih in svojih kupcev. Seveda so pretekli meseci prinesli tudi priložnosti – v svojem podjetju smo na primer precej več pozornosti namenili spletni prodaji, kar se je lepo obrestovalo. To obdobje omejenih procesov smo izkoristili za pripravo materialov za prihodnje dejavnosti, saj pričakujemo, da bodo kmalu v običajnem tempu ponovno delovali tudi naši siceršnji prodajni kanali.

Menim, da bodo v prihodnje dobro poslovala le podjetja, ki bodo in jim je že uspelo s svojimi strankami vzpostaviti dejanski pristen odnos soodvisnosti in bodo hkrati zmožna hitrega prilagajanja. Prihodnost je za večino podjetij precej negotova, verjetno ne moremo pričakovati vrnitve v način dela, ki je obstajal in bil morda celo uspešen v obdobju pred pojavom virusa.

“V podjetju bomo obdobje krize poskušali kar najbolje izkoristiti.”

**BOŠTJAN IMENŠEK, DIREKTOR
ORODJARNE IMENŠEK D.O.O.**

Kot vsa podjetja se je tudi nas v veliki meri dotaknil koronavirus. Sprva, ko so se začeli ukrepi zaradi koronavirusa in nismo imeli zaščitnih sredstev, smo zaprli celotno podjetje za pet dni. Vmes smo mrzlično iskali maske in razkužila, nekaj mask smo prejeli od partnerja, drugo pa kupili na trgu. Proizvodnjo smo organizirali tako, da smo ljudi razdelili v manjše skupine in tako zagotovili varnostno razdaljo, režijski del pa je delal od doma. V veliki meri smo izkoristili tudi stare dopuste.

Splošno gledano smo delali v času celotne krize, povezane s koronavirusom, vendar na 60–70 % kapacitet.

Največjo težavo so nam povzročali globalni ukrepi zaradi koronavirusa, saj, kot veste, so bile meje zaprte in skoraj vsi naši partnerji so prekinili poslovanje. Šele zdaj se postopoma vračajo v normalo in začenjajo z zagonom podjetij. Glede na ta dejstva nismo imeli možnosti prodati dokončanih orodij, posledično pa ni bilo prihodkov. Tudi sedaj poteka prodaja naših izdelkov zelo oteženo, saj je avtomobilsko industrijo zajela tudi industrijska kriza, kateri ni videti konca. Nadaljevanje je v veliki meri odvisno od politike – ali se bodo namenila sredstva za financiranje in subvencioniranje avtomobilске industrije.

V podjetju bomo obdobje krize poskušali kar najbolje izkoristiti. V teku je kadrovska in organizacijska prenova podjetja, pripravljamo pa tudi širitev dejavnosti podjetja na serijsko proizvodnjo. Tako pričakujemo v mesecu novembru dve tiskalnici s samodejnimi proizvodnimi linijami, izvajamo pa tudi vse dejavnosti za pridobitev certifikata najvišjega standarda kakovosti avtomobilске industrije IATF. S serijsko proizvodnjo bomo začeli na začetku leta 2021, saj imamo podpisanih že kar nekaj pogodb z našimi partnerji.

Do konca leta 2020 smo z delom solidno zapolnjeni, vendar pa so tržne cene naših izdelkov občutno nižje, kot so bile pred krizo.

“Lojalnost zaposlenih je ključna za premagovanje časa krize.”

**MAJA REČNIK,
VODJA PROJEKTOV SMM D. O. O.**

V epidemiji smo predvsem začutili pomanjkanje možnosti predvidevanja in načrtovanja dogodkov, saj je virus prinesel v gospodarstvo razmere, ki jih ni bilo mogoče primerjati ali napovedovati kjer koli v svetu. Osredotočili smo se na to, da zaščitimo zaposlene, saj sta po naših izkušnjah zaupanje in lojalnost zaposlenih najpomembnejša dejavnika za ohranjanje posla, tudi ko se razmere normalizirajo. Prav tako pa smo se osredotočili na to, da prek dogovorov s partnerji, kupci in drugimi deležniki podjetja sklepamo dogovore, ki omogočajo dolgoročno medsebojno vzdržnost.

“Čaka nas predvsem boj za preživele projekte.”

DAVID MASTEN,
VODJA PRODAJE NA ALIUS D.O.O.

S pojavom virusa COVID-19 in razglašeno karanteno se je spremenil predvsem naš način dela. Prisiljeni smo bil in smo še vedno vsaj dvakrat dnevno preverjati, kakšna pravila veljajo za katero državo.

Izumiti smo morali kar nekaj novih postopkov in predvsem smo morali znati pomiriti ljudi, jim razložiti, kaj se dogaja, saj so se informacije spreminjale iz ure v uro. Trenutno se spoprijemamo z goro dodatne dokumentacije in z vsakodnevnimi logističnimi zapleti pri premikih delavcev, ki jih prej sploh nismo poznali. Vse, kar je prej bilo samoumevno, danes ni. Kupiti vozovnico za avtobus, sesti na letalo in potovati, rezervirati hotelsko namestitev, se dogovoriti za sestanek in se odpraviti k poslovnemu partnerju. Vse to se je spremenilo. V prihodnjih mesecih nas najverjetneje čaka predvsem boj za projekte, ki so preživeli in se bodo še izvajali. V segmentu, kjer izvajamo največji del svojih storitev, se posledice močno čutijo že danes in samo upamo lahko, da se ne bo kriza poglobila do te mere, da se bodo ustavili kompletni proizvodni procesi, temveč da se bodo samo skrčili. Pri nas smo se morali v hipu

“Bili smo in ostajamo moralna opora našemu kolektivu.”

MARIJAN BEZJAK,
DIREKTOR F. A. MAIK D. O. O.

V F. A. Maiku v preteklem in sedanjem obdobju, na srečo, ne beležimo znakov okužbe svojih sodelavcev, smo pa na poslovnem področju občutili težo

celotnega dogajanja. Kot domino kocke so se sesuvala podjetja in zapirala svoja vrata, medtem ko so druga zaradi narave svojih izdelkov delala s polno paro. Tudi eden izmed naših največjih kupcev je svojo proizvodnjo zaradi področja svoje dejavnosti – higiena in razkuževanje – pospešil in kot njihov logist smo delali nemoteno. Pri tem pa nismo pozabili pomagati tudi svojim poslovnim partnerjem v drugih državah, v Italiji, na Hrvaškem, v Srbiji. Navkljub temu, da smo na enih področjih delali, smo na drugih doživeli izpad dejavnosti in posledično s tem smo tudi mi začutili finančni minus epidemije. Z njim se uspešno borimo iz naslova minulega poslovanja in tekočih dejavnosti, pri tem pa pomoči iz naslova vladnih ukrepov nismo uveljavljali.

Skozi celotno obdobje razmaha epidemije smo v podjetju v prvi vrsti skrbeli za svoje sodelavce. Bili smo

obrniti na drugo stran in začeti delovati na področjih, ki so za nas dokaj nova, da smo prišli do novih projektov.

Izziv, ki bi v normalnem času bil zanimiv in spodbuden, je sedaj postal borba za projekt in obstanek na tržišču, saj konkuriramo podjetjem na področjih, kjer imajo drugi veliko več izkušenj kot mi. Izziv je primerno motivirati delavce, sploh v našem delu, kjer se večina del izvaja v tujini. Tudi delo v tujini sedaj ni več tako samoumevno, kot je bilo še pred meseci. Olajšave in spodbude države, od katerih smo jih nekaj bili deležni tudi v našem podjetju, so se s 1. 6. 2020 zaključile. Tako tudi na to pomoč več ne moremo računati.

Vsi se bojimo morebitnega drugega vala, saj bi ta verjetno bil uničujoč za ogromno podjetij. Trenutna situacija je vsekakor slaba za večino nas, ki delamo v gospodarstvu, prihodnost pa je dokaj negotova, saj nihče ne ve, kaj bo prinesla jesen.

in ostajamo moralna opora našemu kolektivu in zavzemali se bomo, da bo tako tudi v prihodnje.

Kriza ni prizadela vseh podjetij istočasno, okrevanje po njej se zato tudi ne bo zgodilo istočasno. Okrevali bomo v različnih časovnih obdobjih in čas zdravljenja te bolezni tudi na poslovnem področju ne bo kratek. Zavlekel se bo in računamo lahko na tako imenovano krizo po krizi, ki bo še prišla.

Celotna skupina F. A. Maik je občutila padec prometa in zgodila se je omenjena slabša gospodarska rast, vseeno pa na prihodnost gledamo optimistično, mi vendar delamo in živimo v sozvočju s svojim sloganom: ker znamo, zmoremo in hočemo! Zato bomo skrbeli za nove dodatne kupce in svojo dejavnost širili še naprej. V prihodnost vseeno gledamo optimistično, preživeli smo že veliko bitk, tudi ta ni lahka, a na koncu koncev je samo ena izmed tistih, ki jo bomo kot vse prejšnje zagotovo tudi dobili.

COVID-19 JE DODOBRA SPREMENIL DNEVNI UTRIP CONE TEZNO

Piše: Maja Vintar

Širjenje epidemije koronavirusa na eni in posledično pozivi strokovnjakov ter interventni ukrepi vlade na drugi strani so imeli velik vpliv na naše vsakdanje življenje.

Vodstva podjetij se borijo in svoja poslovanja prilagajajo nastali situaciji.

Glavna in prednostna naloga vsakega posameznika je bila ohraniti svoje zdravje in zdravje domačih pa tudi poslovnih partnerjev in strank. Virus se je naglo razširil po vsem svetu in praktično ohromil svetovno gospodarstvo, zato je vpliv na svetovno ekonomijo precejšen. Posledice epidemije in ukrepov za njeno zajezitev so močno vplivale na dejavnosti v evrskem in slovenskem gospodarstvu. Zagotovo je 'korona kriza' pustila velik pečat tudi v poslovanju podjetij iz Cone Tezno.

V Coni Tezno imamo danes 220 podjetij s 3.300 zaposlenimi v zelo različnih panogah in vsako podjetje poskuša na svoj način preživeti nastalo situacijo. Seveda koristijo državne ukrepe za blažitev krize. V Zavodu poslovno proizvodna cona Tezno smo se trudili pripomoči k boljšim možnostim podjetij Cone Tezno, da ohranijo svoje poslovanje. Tovrstna dejanja sodijo v nabor ukrepov s področja družbene odgovornosti, ki je utemeljena v nosilni steber poslanstva in strategije razvoja Zavoda. Tako so bili mali poslovni odjemalci v Coni Tezno deležni nižjih računov za električno energijo in zemeljski plin. Podjetjem v coni nismo podražili oskrbe s pitno vodo in komunalnimi storitvami. Svojim najemnikom smo pomagali pri najemninah. Podjetjem smo pomagali tudi pri nabavi zaščitnih sredstev.

Kljub temu je Covid 19 dodobra spremenil dnevni utrip v Coni Tezno. Res je, da v prvem tednu uvedbe ukrepov ni bilo čutiti večjih sprememb, kasneje pa se je uvedba vladnih ukrepov precej poznala. Večja proizvodna podjetja so svoje po-

slovanje prilagodila in zmanjšala tako, da so še vedno zagotavljala varno delo svojim zaposlenim. Manjša podjetja so v večini svoje delavce poslala na čakanje ali na delo od doma. Žal je prišlo tudi do odpuščanj. Obseg dela se je podjetjem v večini na začetku zmanjšal za 40 % ali še več. Težave so bile z dobavo materiala in z odpremo zaradi omejitev v prometu in v poslovanju s tujino. Vendar se vodstva podjetij borijo in svoja poslovanja prilagajajo nastali situaciji. Koristijo ukrepe vlade in iščejo poti za ohranitev svojega obstoja. Posledica tega je, da so v povprečju podjetja danes že na 75 % načrtovanega dela. Že kar nekaj podjetij pa dosega načrtovano uspešnost. Žal obstaja še vedno nekaj takih, ki jim je kriza zadala prevelik udarec.

UMAR je že napovedal zmanjšanje gospodarske rasti Slovenije. Največji padec dodane vrednosti so utrpeli industrijska proizvodnja, gradbeništvo in dejavnosti trgovine, prometa ter gostinstva in turizma.

Dnevno se iščemo v poplavi vseh informacij, v katerih se je težko znajti. Vendar pa je pomembno stopiti skupaj, pokazati, da smo solidarni, da zmoremo sodelovati in pomagati. Pomembno je predvsem ohraniti pri življenju podjetja in ohraniti delovna mesta. Seveda bo to zahtevalo veliko vztrajnosti in vloženega truda, pri čemer moramo sodelovati vsi. Moramo biti prilagodljivi in znati poiskati svoje prednosti in možnosti razvoja tudi v rezervah ali pa kje drugje. Držati moramo skupaj in podpreti domačo, lokalno proizvodnjo in podjetja.

TEZENSKI KRAMARSKI SEJEM ODSLEJ OB SOBOTAH IN NEDELJAH

Kramarski sejem v Mariboru je številnim predstavljal nedeljski obred. Na Tezno je ob nedeljah privabljal na tisoče ljudi, ki so se ustavljali pri skoraj 200 prodajalcih. V času ukrepov krize zaradi koronavirusa

je bil seveda tako kot druge podobne dejavnosti zaprt.

Direktorica podjetja Boljši - kramarski sejem d. o. o. **Sergeja Lovec** pojasnjuje:

»Na začetku korona krize smo lahko samo čakali, kdaj bodo kakšne spodbudne novice oz. sproščanje ukrepov. Ves čas smo bili na liniji z zdravstveno inšpekcijo, tako da smo kasneje delovali kot tržnica in smo 25. aprila 2020 lahko ponovno odprli vrata za prodajalce, ki so prodajali sadje in zelenjavo ter sadike in rože. Težava pa je nastala, ker nismo smeli delati ob nedeljah. Zato smo odprli v soboto in se s prodajalci nekako dogovorili, da poskusimo delati tudi ob četrtnih. Čez čas so se nam lahko pridružili tudi tekstilci, a so bili omejeni na 400 kvadratnih metrov. Izgube za čas, ko nismo smeli delati, so bile za nas ogromne, prav tako za prodajalce, saj je bila sezona za njihove pridelke na višku. Izgubili smo 12 nedelj, saj se sobota nikakor ne more primerjati z nedeljo.

5. maja smo dobili zeleno luč za prodajo ob nedeljah, tako da bo sedaj sejem obratoval ob sobotah in nedeljah. Prodajajo lahko vsi prodajalci, vendar pa moramo ob tem še vedno upoštevati ukrepe. Upamo, da se bodo ti čim prej sprostili, saj smo vsi zelo pogrešali druženje.«

VSAKIH PET MINUT KDO V SLOVENIJI POTREBUJE KRI

Tudi letos je Zavod PPC Tezno skupaj z Rdečim križem Slovenije – OZ Maribor organiziral krvodajalsko akcijo Cone Tezno. Letos zaradi razmer malo drugačno kot v preteklih letih. Akcija je potekala v torek, 23. 6., v prostorih **Centra za transfuzijsko medicino UKC Maribor**, ki se nahaja na začasni lokaciji v prostorih Medicinske fakultete Maribor.

Vsem krvodajalcem, ki se odzivite na povabila k darovanju krvi, se organizatorji tokratne akcije zahvaljujemo za iskreno predanost, humanost in navdihujočo solidarnost. Ostanite pozitivni, upoštevajte varnostne napotke in varujte svoje zdravje!

Če pa ste zamudili našo akcijo, lahko svoj prihod **potrdite in se obvezno dogovorite** o uri prihoda odzema na telefonskih številkah 02 321 22 71 in 041 320-796 vsak delovnik od 8.00 do 15.00 ure.

**Z ENIM ODVZEMOM POMAGAMO
TREM LJUDEM**

ZDRŽALI IZJEMEN PRITISK PO KONCU UKREPOV

Piše: M. Š.

Družba RTI d. o. o. je nastala na pogorišču Razvojnega inštituta tovarne TAM s ciljem, da ohrani in omogoči razvoj dela njegove dejavnosti ter ohrani nekaj tehnološko zahtevnih delovnih mest z visoko dodano vrednostjo.

Kot samostojni gospodarski subjekt so začeli poslovati 1. maja 1996. Danes je RTI d. o. o. sodobno podjetje, ki si prizadeva zagotavljati strankam prilagojene storitve s področja ugotavljanja skladnosti vozil. Poslanstvo podjetja je, da na osnovi predpisov ščiti javni interes za okoljsko primerna in varna vozila. Na področju homologacije posameznih delov in sklopov za vozila so partner številnim slovenskim in tujim proizvajalcem. Prek poslovnih partnerjev iz tujine so vpeti tudi v razvojne procese v globalni avtomobilski industriji. To jim zagotavlja dolgoročni razvoj in možnost

zaposlovanja mladih strokovnjakov.

Osnovno dejavnost podjetja predstavljajo homologacijski pregledi in preizkušanja v skladu z ustreznimi standardi in predpisi. Ustrezno kakovost storitev potrjujejo z akreditacijo po standardu, ki obravnava delo nadzornih organov, in standardu, ki je namenjen zagotavljanju kakovosti v preizkusnem laboratoriju. Homologacijske meritve so po opremljenosti in potrebnih znanjih velikokrat podobne raziskovalno-razvojnim meritvam in jih lahko večkrat povežemo s sodobnimi računskimi postopki. Storitve podjetja RTI

segajo torej na področje najsodobnejših tehnologij, ki se uporabljajo v razvoju vozil. V glavnem gre za računalniško podprte analize in simulacije (CAE) ter preizkušanja različnih sestavnih delov in sklopov. Kontrolni pregledi so v javnosti bolj poznani kot »homologacije« oz. ugotavljanje skladnosti, in se izvajajo izključno za slovenski trg, preskušanja pa tržijo tudi na območju Bosne in Hercegovine ter Srbije, občasno tudi v kateri članici EU. Razvojne storitve prodajajo izključno v državah EU.

Storitve podjetja RTI segajo na področje najsodobnejših tehnologij, ki se uporabljajo v razvoju vozil.

**ROBERT KOGLER,
DOLGOLETNI DIREKTOR
PODJETJA RTI D. O. O.**

**VELIK Poudarek DAJEJO
USPOSABLJANJU SODELAVCEV**

ZANESLJIVOST IN TOČNOST MERILNE OPREME

Oprema, ki jo uporabljajo pri svojem delu, je zelo svojevrstna. **Direktor družbe RTI Robert Kogler** pojasnjuje: »Zanesljivost in točnost delovanja merilne opreme sta dejavnika, ki bistveno vplivata na rezultate našega dela, s tem pa na zadovoljstvo strank in na zaupanje, ki nam je bilo podeljeno s pooblastilom. Upoštevati je treba vse varnostne standarde, ki so v avtomobilski industriji izjemno visoki. V zadnjem času smo svojo ponudbo razširili na registracijo vozil s sklepanjem avtomobilskih zavarovanj in ATP-preizkuse mehanskih hladilnih naprav motornih in priklonih vozil ter izolacijske sposobnosti hladilne opreme.«

SOBIVANJE V UREJENI CONI TEZNO

Družba RTI je bila tukaj že pred nastankom cone, kot jo poznamo danes. Bili so priča procesu razvoja Cone Tezno skozi stečaj poslovnega sistema TAM, od odkupa premoženja stečajnih dolžnikov do razvoja podjetij, nastalih na pogorišču industrijskega giganta. Robert Kogler v današnji Coni Tezno vidi prednost skupnega upravljanja infrastrukture in energetike na zgoščenem prostoru, kjer deluje veliko povsem različnih poslovnih subjektov: »Namesto propadajoče infrastrukture je pomembno, da se prostor, namenjen gospodarski dejavnosti, čim bolj ohranja in vzdržuje. Izzivi, ki jih na tem prostoru pogumno premaguje Zavod PPC Tezno, bi bili za marsikoga nepremagljiva ovira. Ključno pri tem pa je, da so nam kljub veliki raznolikosti omogočeni sobivanje v urejenem poslovnem okolju, povezovanje in optimiziranje stroškov oskrbe z energenti in razvoj infrastrukture.«

STROKOVNJAKI ZELO ISKANI

»Zavedamo se, da so sodelavci naš ključni kapital. Usposabljanje za samostojno delo pri nas traja zelo dolgo, včasih tudi več kot leto dni,« pravi Kogler. V družbi imajo zaradi potreb akreditacije razvit sistem usposabljanja vseh sodelavcev, kar jim omogoča med drugim tudi uveljavljanje pravila »Več znaš – več veljaš«. Kogler pojasnjuje: »Določene strokovnjake s tehniško izobrazbo je pri nas zelo težko dobiti. Avstrija je blizu, na najboljše čaka širni svet. Pred leti smo želeli uvesti novo dejavnost s področja simulacije t. i. »crash testov«. Znanje s tega področja je tudi pri nas, vendar primerno usposobljenega inženirja praktično ni mogoče dobiti, saj se

ZANESLJIVOST IN TOČNOST
MERILNE OPREME JE KLJUČNA

“Zavedamo se, da so sodelavci naš ključni kapital.”

študentje že med študijem dogovarjajo za zaposlitev v tujini.« Ta trenutek pri zaposlovanju na srečo še niso zaznali večjih težav in s pomočjo razpisov spoznavajo izobražene in motivirane mlade ljudi, ki bi jim želeli ponuditi še več priložnosti.

KORONA »BREZDELJU« SLEDILO IZJEMNO POVPRŠEVANJE

Kogler pravi, da so sredi marca večino sodelavcev napotili na čakanje na delo, tisti na razvojnih projektih pa so delali od doma. Razliko od krize iz let 2008 in 2012 vidijo v tem, da je za sedanjo značilno, da povpraševanje po razvojnih storitvah presega vsa pričakovanja. Napovedi o pričakovanem ohlajanju gospodarstva za letošnje leto so se hitro izpolnile. Na razmere v času epidemije so bili delno pripravljene in jih vladni ukrepi niso povsem presenetili. Poleg dodatne zaščite najbolj izpostavljenih delovnih mest so veliko energije usmerili v pridobivanje dodatnih finančnih virov za obdobje krize, ki bo posledica obdobja ohromitve velikega dela gospodarstva. »Zadane cilje smo izpolnili v celoti, velika

neznanka pa je, ali bo doseženo zadoščalo,« se sedaj sprašuje Robert Kogler in dodaja: »Po odpravi prepovedi našega dela smo bili priča neobičajno velikemu povpraševanju. Pritisk trga je bil ogromen in v osmih delovnih dneh v aprilu smo morali nadoknadi skoraj vse, česar nismo smeli delati v času prepovedi. Situacija je bila za naše sodelavce zares izjemno stresna, vendar so pokazali, da so zvesti podjetju in profesionalci, ki se zavedajo našega poslanstva.« Trenutno se razmere na slovenskem trgu umirjajo in v podjetju RTI že zaznavajo rahlo padanje povpraševanja, še vedno pa jim dobro kaže v izvozu.

ČAS ZA VNUKE

Za Robertom Koglerjem je nekaj desetletij vodenja družbe. Kot pravi, je zaradi izjemnih sodelavcev njegov delovnik razmeroma stabilen, tako da pri usklajevanju poslovnega in družinskega življenja nima večjih težav. Seveda se kdaj zgodi, da je treba osebne interese podrediti poslovnim dejavnostim, a vendar ga vodi pravilo: »Časa, namenjenega vnucom, mi služba ne more vzeti!«

OD SERVISA IN PRODAJE REZERVNIH DELOV DO PRODAJE ALI NAJEMA VILIČARJEV

Piše: M. Š.

Podjetje Viličarko d. o. o. je bilo ustanovljeno v Mariboru leta 2013. Podjetje danes zaposluje devet ljudi, od tega šest serviserjev in eno komercialistko na terenu, ki obiskuje stranke in dostavlja material po vsej Sloveniji.

Direktor podjetja Branko Zorec pravi: *»Podjetje se je na začetku ukvarjalo izključno s prodajo rezervnih delov in servisom viličarjev, vendar smo kmalu k ponudbi dodali tudi pre montažo pnevmatik in prodajo le-teh.«* Navezali so stike s švedskim podjetjem Trelleborg in tako že pet let uvažajo in prodajajo pnevmatike različnih dimenzij za viličarje in gradbene stroje. Podjetje Trelleborg so za partnerja izbrali na osnovi kakovosti in hitre dobave. S premično prešo opravljajo pre montažo pnevmatik po vsej Sloveniji, pnevmatike večjih dimenzij za gradbene stroje pa dostavijo k partnerju v Italijo. *»Danes viličarje tudi prodajamo. In sicer imamo v ponudbi različne viličarje – od čelnih, bočnih do manjših, paletnih. Nudimo tako nove kot rabljene viličarje. Po naših izkušnjah se stranke povečini odločajo za rabljene viličarje, zato smo se povezali s podjetji na Poljskem, v Nemčiji in na Nizozemskem, s katerimi imamo že vrsto let dobre izkušnje. Poleg nakupa pa strankam nudimo tudi kratkoročni ali dolgoročni najem viličarjev,«* poslovanje opisuje Branko Zorec.

Cona Tezno in njena okolica sta za podjetje Viličarko zelo dobra lokacija, saj je tukaj veliko strank, s katerimi poslujejo že od ustanovitve. Trudijo se za hiter odziv in kakovosten servis oziroma popravilo. Prepričani pa so, da je nujno pospešiti obnovo in razvoj cestne infrastrukture Cone Tezno, ki predstavlja edini način transporta

težkega tovora. Nekdanji industrijski tiri, ki so ponekod vidni, so le še spomin na železniški transport in obdobje nekdanje tovarne.

Podjetje se je pri iskanju novih kadrov v preteklosti že srečevalo s težavami in potrebovali so kar nekaj časa, da so našli ustrezen kader. Ker so viličarji iz leta v leto tehnično bolj dovršeni, svojim zaposlenim nudijo izobraževanja o aktualnih novostih. Pomembno se jim zdi, da imajo serviserji tudi znanje na področju elektrotehnike, saj imajo novejši viličarji veliko elektronike. V bližnji prihodnosti pa novih kadrov ne bodo iskali, saj ne pričakujejo povečanja obsega dela.

Letošnja pandemija koronavirusa je vplivala tudi na njihovo poslovanje. V podjetju beležijo nekoliko zmanjšan obseg dela, ob čemer Zorec pojasni: *»Vpeljali smo ukrepe za zaščito zaposlenih in prilagodili delo. Trenutno se situacija počasi vrača nazaj v normalno stanje. Pandemija nam je bila v opozorilo, kako hitro in nepričakovano lahko pride do izpada dela in prihodka. Zato je treba z denarjem ravnati previdno in ne živeti na veliki nogi. Naša vizija in želja za prihodnost so predvsem v zadovoljstvu naših strank in vseh zaposlenih.«*

TEŽKO PRIČAKOVANA GRADNJA NOVEGA CESTNEGA ODSEKA

Piše: Mestna občina Maribor

To poletje bo Poslovno-proizvodna cona Tezno dobila 180 metrov nove ceste.

V juniju se je začela težko pričakovana gradnja cestnega odseka S-J-3 – sever na zahodnem robu Poslovno-proizvodne cone (PPC) Tezno. Dela na cestnem odseku – ta bo nadomestil sedanjo makadamsko cesto na območju, kjer že vrsto let deluje več podjetij, cestna in komunalno-energetska infrastruktura pa še nista urejeni – bodo končana do konca septembra.

Investitor 400 tisoč evrov (z DDV) vrednega projekta je Mestna občina Maribor (MOM). Za projekt smo iz kohezijskih razvojnih sredstev v okviru instrumenta Dogovor za razvoj regij pridobili sofinanciranje v višini 327.869 evrov.

Na tem odseku bo tako Cona Tezno dobila 180 metrov ceste z vso pripadajočo komunalno-energetsko infrastrukturo, s parkirnimi prostori, površinami za pešce in kolesarje ter priključki do zasebnih zemljišč podjetij, ki stojijo ob tej cesti. S to cesto bodo podjetja, ki delujejo ob njej,

dobila dostop do glavne prometne žile v coni, Perhavčeve ulice, in prepričani smo, da jim bo olajšala poslovanje in tudi morebitno širitev.

V sklopu naložbe bo ta del PPC Tezno ob asfaltiranem vozišču pridobil tudi:

- 88 parkirnih mest na obeh straneh ceste,
- hodnik za pešce vzdolž celotnega odseka,
- komunalne vode: plinovod, povezavo vodovodnega voda med obstoječima sistemoma severno in južno od načrtovane ceste, fekalno kanalizacijo in odvajanje meteornih voda, električno in telekomunikacijsko omrežje ter javno razsvetljavo.

Za izvedbo del je bilo z javnim naročilom izbrano podjetje Indrast. Postopek javnega naročila za izbiro izvajalca je bil sicer izveden že leta 2017, a je začetek gradnje obstal zaradi odločitve Državne revizijske komisije. MOM je nato čakala na nov javni razpis za sofinanciranje gradnje

komunalne infrastrukture v ekonomsko-poslovnih conah in na njem uspešno kandidirala za sofinanciranje projekta.

Naložbo v gradnjo ceste S-J-3 – sever v PPC Tezno smo prijavi kot del skupnega projekta gradnje dveh cestnih odsekov v tej poslovni coni. Na osnovi te prijave in da bi pospešili začetek gradnje, smo novembra 2018 izvedli novo javno naročilo za izbiro izvajalca gradbenih in obrtnih del za cesto S-J-3 – sever ter izbrali podjetje Indrast, v skupni ponudbi s podjetjem Komunalne gradnje. Zoper izbiro ponudnika ni bilo pritožbe oziroma na DRK ni bil vložen noben revizijski zahtevek.

Pogodbo o izvajanju gradbenih del je podpisal izbrani izvajalec del na začetku leta 2019, MOM pa je morala počakati na odločitev o podpori o sofinanciranju naložbe iz kohezijskih razvojnih sredstev. Odločitev o podpori smo od Službe vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko prejeli 8. maja 2020.

NOVI V CONI TEZNO

V stavbi UP na naslovu Cesta k Tamu 12, Maribor

Odvetniška pisarna Kocbek

Osebni pristop je temelj kakovostnega odnosa s strankami

O odvetniški pisarni Kocbek

Odvetniška pisarna Kocbek deluje v prostorih poslovne stavbe UP v Coni Tezno od aprila 2020. Dejavna je na področju zastopanja pravnih in fizičnih oseb.

Ustanovitelj odvetniške pisarne Mihael Kocbek je sicer odvetnik že od leta 2016, izkušnje pa je nabiral v eni izmed večjih odvetniških pisarn v Mariboru. Slednje mu je omogočilo razširiti področje strokovnega znanja in zgraditi bogato mrežo zanesljivih zunanjih sodelavcev, ki danes plemenitijo delo odvetniške pisarne Kocbek.

Mihael Kocbek je strokovnjak na področju civilnega in gospodarskega prava, ažurno in proaktivno delovanje v okviru svoje stroke pa mu omogoča kakovostno delovanje tudi na drugih področjih pravnih storitev.

Odvetniška pisarna Kocbek deluje na področjih delovnega, odškodninskega, gospodarskega, nepremičninskega, dednega in družinskega prava ter varstva osebnih podatkov in izterjave terjatev.

Pravne storitve, ki jih nudijo v odvetniški pisarni Kocbek, so:

- pravno svetovanje,
- zastopanje in zagovarjanje pred sodišči in drugimi državnimi organi,
- sestavljanje listin (pogodb, predlogov, vlog ipd.),
- zastopanje strank v njihovih pravnih razmerjih.

Odvetništvo kot poslanstvo

Etika je prav na področju odvetništva še toliko pomembnejša in nujnejša, saj morajo vsakega odvetnika voditi pravna, etična in moralna načela, pa naj gre za poklicno oz. strokovno udejstvovanje ali pa za zasebna področja življenja.

V odvetniški pisarni Kocbek postavljajo v središče svojega dela stranko. Kot najpomembnejšo odliko poudarjajo prav osebni pristop, ki temelji na strokovnosti, prilagodljivosti in diskretnost ter predstavlja temelj dobrega odnosa med vsemi deležniki.

Zaupanje in vzajemno sodelovanje sta ključni sestavini poslovnega uspeha, še dodajajo v odvetniški pisarni Kocbek.a

MIHAEL KOCBEK
odvetnik / attorney at law

Garex d. o. o.

Optimiziramo in digitaliziramo poslovne procese

Garex d. o. o. je tehnološko podjetje, specializirano za napredne programsko-informacijske rešitve. 15 let izkušenj, 34 zaposlenih in več kot 300 uspešno zaključenih projektov temelji na inovativnih in uporabnikom prijaznih rešitvah, s katerimi svojim naročnikom omogočajo lažje in hitrejše ter s tem uspešnejše delo.

Skupina strokovnjakov na področju poslovnih rešitev si prizadeva za uspešno poslovanje naročnikov z zagotavljanjem zanesljivega delovnega okolja. Z rednim vzdrževanjem skrbi za posodobitve in tekoče delovanje ter nudi podporo uporabnikom.

Oddelek E-commerce ustvarja vendorske, odprtokodne in lastne produkte na ključ, vključno z integracijami v okolje naročnika. Garex trenutno zavzema vodilno mesto v Sloveniji z ekipo strokovnjakov na produktu SAP Hybris.

Oddelek digitalnega oglaševanja ponuja celovite rešitve, od strojne do programske opreme za centralno upravljanje z zasloni na daljavo. Rešitve so prilagojene različnim industrijam, tako za oglaševanje na prodajnih mestih kot tudi za interno komunikacijo podjetij znotraj poslovnih prostorov ali proizvodnje.

Vrhunski strokovnjaki s področja obdelave velikih količin podatkov (angl. Big Data) naročnikom pomagajo predvideti spremembe ter jim pomagajo, da se nanje pravočasno in učinkovito odzovejo. Oddelek spremlja odzivnost uporabnikov na marketinške akcije, predvideva tveganja za odhod h konkurenci, sodeluje pri oceni tveganja in napoveduje vedenje potrošnika v prihodnosti.

Garex s skrbno izbranimi priznanimi partnerji danes zadovoljuje najzahtevnejše stranke na področju naprednih informacijskih rešitev. Recept za uspeh podjetja, ki je konec lanskega leta domovanje s Ptuja preselilo v mariborski poslovno-trgovski objekt UP, pa David Koderman, direktor podjetja, opiše tako: »Vrednote so usmerjene k ljudem – osebna rast in strokovni razvoj naših zaposlenih nam omogočata strokovnost, hitro odzivnost

in prilagodljivost, s katerimi smo sposobni uspešno odgovarjati na potrebe uporabnikov naših rešitev. Skrben odnos in zanesljivost pa nam zagotavljata dolgoročno sodelovanje z našimi poslovnimi partnerji«.

garex®

OB VSAKDANJIH MALIH KORAKIH VSAKIH NEKAJ LET EN VELIK (PRE)SKOK!

Lasertechnik je družinsko podjetje, specializirano za laserski razrez in upogibanje pločevine s sedežem v Coni Tezno.

**LASTNIK IN DIREKTOR
DRUŽBE DRAGO JERNEJ**

V letu 2021 načrtujejo povečevanje kapacitete na laserskem razrezu, upogibanju pločevine ter širijo ekipo.

Z dejavnostjo laserskega razreza pločevine so začeli v letu 2001 z enim laserskim strojem in enim zaposlenim na 280 m² proizvodne hale.

Njihova prva širitev je bila v letu 2005 na 800 m², druga v letu 2008 na 1.200 m², tretja v letu 2012 na 2.000 m².

Leta 2021, ob njihovi 20. obletnici, se ponovno širijo v nove prostore skupne površine 5.000 m².

»Ponosni smo, da smo v januarju 2020 začeli z uresničitvijo projekta izgradnje nove proizvodne hale in poslovnega objekta, v katera se bomo selili na začetku leta 2021. Svoje trenutne proizvodne in poslovne kapacitete, ki so sedaj na dveh lokacijah, selimo na enotno lokacijo v novi objekt, samo čez cesto od dosedanjega, na naslovu Cesta k Tamu 57,« razlaga lastnik in direktor družbe Drago Jernej.

S 5.000 m² proizvodno-poslovnih površin se bodo prostorsko razširili, optimizirali procese in izboljšali pogoje dela za svoje zaposlene.

Povečali bodo kapacitete tako na laserskem razrezu kot tudi na upogibanju

pločevine ter z dodatnimi kadri okrepili zdajšnjo ekipo petdesetih sodelavcev.

»Svoje dosedanje možnosti razreza pločevine velikih formatov do 8.000 x 2.500 mm bomo v novih prostorih podaljšali in razširili na razrez formatov do 16.000 x 3300 mm (16 x 3,3 m!!!). Na upogibu bomo dodali nove strojne kapacitete, v celoti bomo optimizirali procese dela in dokončno uredili interno logistiko na enem mestu,« še dodaja Drago Jernej.

Po selitvi v novi objekt bo v letu 2021 na voljo, za odkup ali najem, njihova dosedanja lokacija na naslovu Cesta k Tamu 69.

V odkup ali najem ponujajo dobro vzdrževan poslovni objekt v treh etažah, velikosti 400 m², proizvodno halo velikosti 800 m² in višine 10 m, s progo za mostno dvigalo nosilnosti 15 t na višini 7 m ter dodanimi nadstreški v velikosti 400 m².

Objekta stojita na komunalno opremljeni in asfaltirani parceli velikosti 3.000 m² z ograjenim in urejenim dvoriščem ter pomožnimi objekti oz. regalnimi skladišči.

GRADNJA NOVEGA OBJEKTA,
CESTA K TAMU 57

LASERSKI RAZREZ VELIKIH
FORMATOV PLOČEVINE

OBJEKT CESTA K TAMU 69, PROST ZA ODKUP ALI NAJEM V LETU 2021

Zainteresirane kupce ali najemnike vabijo, da jih za dodatne
informacije kontaktirajo na info@lasertechnik.si.

DESIGN - PRINT - PROMOTION REKLAMNI ATELJE - Babšek®

- * CELOVITE REŠITVE NA PODROČJU TISKA, REKLAMNIH NAPISOV in PROMOCIJ podjetij
- * KVALITETA, PRILAGODLJIVOST, AŽURNOST, ZANESLJIVOST, ...
- * 90% LASTNE IZVEDBE

Nudimo vam:

- Grafično oblikovanje** (CGP, ...)
- Digitalni tisk** (vizitke, letaki, dopisi, ...)
- Reklamni napisi** (table, transparentni, ...)
- Tisk papirnatih izdelkov** (katalogi, kuverte, ...)
- CarWrap** (popolna oblepitev vozil)
- Tisk na tekstil** (majice, kape, jakne, ...)
- Velikoformatni tisk** (nalepke, zastave, ...)
- Tisk na PVC materiale** (kemiki, obeski, ...)

BATIS plus, d.o.o.
Šikole 9, 2331 Pragersko, Slovenija
Tel.: (02) 792 4000, 0591 06 374
GSM: 040 315 315
E-mail: info@batisplus.com
www.batisplus.com

Batis-PLUS-doo-Reklamni-ateljje-Babsek

IMAMO STATUS INVALIDSKEGA PODJETJA
Možnost sodelovanja tudi v smislu koriščenja
invalidskih kvot v kolikor plačujete za manjkajoče invalide.
V praksi to pomeni za vaše podjetje veliki
finančni prihranek (za vaš denar - dobite material).

O CERTIFIKATU DRUŽBENO ODGOVOREN DELODAJALEC

Piše: M. V.

ZAČELO SE JE CERTIFICIRANJE ZA PRVIH 10 PODJETIJ

Certifikat Družbeno odgovoren delodajalec je nov certifikat, ki temelji na smernicah mednarodnega standarda za družbeno odgovornost ISO 26000, katerega namen in cilj sta izboljšanje družbeno odgovornega upravljanja v organizacijah in podjetjih v Sloveniji v odnosu do zaposlenih.

Stem Slovenija vstopa v obdobje strateškega upravljanja družbene odgovornosti. V februarju so se v postopek certificiranja vključila prva podjetja, ki skupaj zaposlujejo več kot 1.800 zaposlenih. V marcu je tako potekalo vpeljevanje certifikata pri prvih desetih prijaviteljih, ki bodo pristopni certifikat lahko pridobili že pred poletjem.

Certifikat prek nabora ukrepov ponuja delodajalcem priložnosti za izboljšanje na področju usklajevanja zasebnega in poklicnega življenja, varnosti in zdravja na delovnem mestu, medgeneracijskega sodelovanja in na področju vsebin, kot sta etično vodenje in nediskriminacija na delovnem mestu. Na takšen način se v posameznih podjetjih in organizacijah izboljšujejo delovni pogoji, vzpostavljajo fleksibilne oblike organiziranosti dela, dviguje raven pozitivne organizacijske klime in delovne kulture, s čimer se vzpostavlja privlačno okolje za delo. Tako se med drugim povečuje pripravljenost posameznikov za daljše ostajanje na delovnih mestih, zlasti starejših nad 45 let, kar bo omogočilo dvig delovnega aktivnega prebivalstva.

Dolgoročni vplivi certifikata se kažejo v obliki večjega ugleda, večje sprejetosti v skupnosti, boljšega upravljanja s tveganji in večje konkurenčne prednosti.

Positivni učinki vpeljave certifikata:

- pridobivanje najboljših kadrov,
- zadrževanje najboljših kadrov,
- gradnja blagovne znamke delodajalca,
- povečan ugled v splošni in poslovni javnosti,
- večje zadovoljstvo in pripadnost zaposlenih,
- večja produktivnost zaposlenih,
- povečana motivacija za delo,
- opolnomočenje zaposlenih in vodstva podjetij na področju družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja,
- dvig deleža medgeneracijskega sodelovanja,
- izboljšana organizacijska klima oziroma delovno okolje,
- zmanjšanje fluktuacije,
- zmanjšanje bolniških odsotnosti,
- identifikacija in odprava tveganj,
- večja konkurenčnost pri javnih naročilih.

Postopek pridobitve certifikata Družbeno odgovoren delodajalec

Pridobitev certifikata je revizorski in svetovalno-analitični postopek, ki ima funkcijo ocenjevanja in svetovanja delodajalcem, katera orodja uporabljati za boljše upravljanje na področju zaposlenih s poudarkom na štirih področjih certifikata:

Področje 1 – Izvajanje dejavnosti za družbeno odgovornost in trajnostni razvoj ter

celostno naslavljanje družbene odgovornosti vključno s krepitvijo etičnih vrednot vodstva in zaposlenih s poudarkom na nediskriminaciji na delovnem mestu.

Področje 2 – Vpeljevanje ukrepov z namenom usklajevanja poklicnega, družinskega in zasebnega življenja skozi celoten življenjski cikel posameznika.

Področje 3 – Izvajanje dejavnosti za medgeneracijsko sodelovanje s poudarkom na prilagajanju delovnih mest starejšim zaposlenim in z upoštevanjem posebnosti in potreb posameznega življenjskega obdobja posameznika.

Področje 4 – Izvajanje dejavnosti za oza-veščanje delodajalcev (vodstva organizacije), zaposlenih in širše javnosti o pomenu zdravja na delovnem mestu ter spodbujanje promocije zdravju prijaznih izboljšav delovnega in organizacijskega okolja.

Pridobitev certifikata Družbeno odgovoren delodajalec je namenjena vsem podjetjem in organizacijam, ki so registrirane in s sedežem v Republiki Sloveniji, ki imajo več kot pet zaposlenih, ne glede na panogo poslovanja.

Certifikat ima dve stopnji: Pristopni in Napredni certifikat. Napredni se nadalje deli še na tri stopnje. Cena Pristopnega certifikata je od 4.600 do 7.800 €. V času trajanja projekta pa je omogočeno sofinanciranje pridobitve Pristopnega certifikata za prvih 200 organizacij.

SEEMEET SLOVENIA 2020

Mednarodni B2B dogodek SEEMEET Slovenia odpira svoja vrata 21. in 22. oktobra 2020 v Mariboru. V okviru dogodka bodo imela podjetja edinstveno priložnost za širitev svojega posla. Letos bo v sklopu dogodka možno prisluhniti tematskim predavanjem, ki bodo poskrbela za nadgradnjo znanj aktualnih poslovnih trendov.

Mreženje v poslovnem svetu odpira nove priložnosti in tega se organizatorji 5. mednarodne konference SEEMEET Slovenia zelo dobro zavedajo. Kot kažejo izkušnje iz prejšnjih let, tovrstno organiziran dogodek udeležencem omogoča, da zelo kratkem času pridobijo številna nova znanja, poslovne partnerje in nadgradijo svoj posel. Zaradi spremenjenih tržnih razmer pa letos ta edinstveni dogodek še pridobiva pomembnost.

Dogodek SEEMEET je zasnovan tako, da imajo sodelujoči v dveh dneh organiziranih do 15 kratkih (25-minutnih) sestankov, na katerih se srečajo s potencialnimi novimi poslovnimi partnerji; te si na osnovi registriranih podjetij predhodno izberejo sami. Poleg tega dogodek nudi veliko možnosti za neformalne pogovore med premori, obroki in večernim druženjem.

ODPIRAJO VRATA RAZLIČNIM PANOGAM

SEEMEET je evalviran v ključni mednarodni dogodek, ki odpira vrata poslovnemu mreženju različnih panog – od energetske učinkovitosti, digitalizacije in IKT, prek kovinsko predelovalne industrije, proizvodnje izdelkov iz plastičnih mas in elektro ter pohištvene industrije do industrije prehrane in kmetijstva, turizma in drugih.

V lanskem letu sta potencialne partnerje iskali tudi podjetji Revoz in Yaskawa. Dogodek je presešel pričakovanja, dve tretjini podjetij je bilo iz Slovenije, preostanek pa iz drugih držav: iz Hrvaške, Srbije, Italije, Avstrije, Kosova, Bolgarije, Malte, Nizozemske, Turčije, Francije, Ukrajine, Velike Britanije in Nepala. SEEMEET 2020 je namenjen podjetjem, ki delujejo na lokalnih, nacionalnih in mednarodnih trgih.

Skupaj z Mariborsko razvojno agencijo dogodek organizirajo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Javna agencija SPIRIT, RC Novo mesto, RRA ROD Ajdovščina, RRA Koroška, RRA Zeleni kras, RRA Savinjske regije, RC Murska Sobota, RRA Zasavje, RRA Posavje, RC Kočevje Ribnica, RIC Bela krajina in BSC Kranj.

Cenejša kotizacija za zgodnje prijave do 6. 7. 2020. V tem času znaša kotizacija le 125 evrov brez DDV. Več informacij in prijave: www.seemeet.si

**Edinstvena
priložnost
za poslovno
mreženje in
širitev posla.**

IZVAJANJE VOZNIŠKIH IZPITOV PO NOVEM

PRIPOROČILA ZA RAVNANJE V ZVEZI S PREPREČEVANJEM ŠIRJENJA OKUŽBE S COVID-19 ZA IZVAJANJE VOZNIŠKIH IZPITOV

Od 18. maja 2020 se je bilo na portalu e-uprave od 10. ure dalje že mogoče prijaviti na proste termine za opravljanje izpita, prvi izpiti pa so začeli potekati že naslednji dan.

Učenje v avtošolah je bistveno drugačno, kot so ga bili kandidati in inštruktorji vajeni doslej.

Vsi tisti kandidati, ki so se prijavili na izpit tik pred začetkom epidemije, so brezplačno dobili nov termin. Na Javni agenciji RS za varnost prometa so ocenili, da je zaradi devet tednov trajajoče prekinitve dela šol voženj nastala vrsta za okoli 5.000 kandidatov, ki v tem času niso mogli opraviti teoretičnega in praktičnega dela izpita. Vsak teden namreč v povprečju teoretični izpit opravi okoli 900 kandidatov in prav toliko kandidatov tudi praktični del. Na začetku navala na izpite sicer ni bilo, vsaj na praktične ne, saj so dosedanja kandidati po več kot dveh mesecih morali izvesti nekaj več dodatnih šolskih ur vožnje. Za začetek dela na teoretičnih izpitih so morali slediti odloku vlade in navodilom NIJZ glede prostorskih omejitev in razkuževanja.

Omejitve pri delu in nova pravila je pojasnil **Janez Meznarič, vodja Območja 5.**

Pri izvajanju teoretičnega dela izobraževanja in izpitov pravila bolj ali manj sledijo že znanim smernicam, ki veljajo tudi v drugih dejavnostih v notranjih prostorih – ohranjanje razdalje med kandidati in učiteljem, skrb za stalno prezračevanje in razkuževanje prostorov, nošenje mask, umivanje in razkuževanje rok ... Posledično to pomeni na teoriji za polovico manj izpitov, vendar smo se prilagodili in načrtovali več skupin.

Pri praktičnem izobraževanju se pravila oziroma priporočila vedenja nekoliko razlikujejo glede na tip vozila. Pri izobraževanju motoristov in voznikov avtobusa je manj posebnosti, saj je zagotovljena večja razdalja.

18. maja so znova začele delovati šole vožnje in izvajalci večine dodatnih izobraževanj voznikov. Učenje v avtošolah bo bistveno drugačno, kot so ga bili kan-

didati in inštruktorji vajeni doslej. Pri avtomobilih je glavna razlika, da mora biti učitelj še bolj zaščiten – kirurška maska, tako kot pri kandidatu in pri drugih vozilih ni dovolj, temveč mora uporabljati kakovostnejši tip FFP2 ali »ustrezno varovalno opremo«, ki jo določi specialist medicine dela, prometa in športa. Uporaba rokavicali zaščitenih vizirjev ni izrecno omenjena. Z masko so v vozilu torej učitelj vožnje, kandidat in ocenjevalec.

Precej strogo je protokol razkuževanja vozila – pred in po vsaki vožnji s kandidatom. Sedež z vzglavnikom kandidata vred mora biti pokrit s plastičnim pregrinjalom (prevleko) za enkratno uporabo, ki se jo zamenja za vsakim kandidatom. Uporabljajo se lahko prevleke za večkratno uporabo, a jih je treba prav tako zamenjati in prati za vsakim kandidatom. Tretja možnost pa je pozorno razkuževanje sedeža in vzglavnika z vsakim sedežem, kar pa lahko pusti na tkanini ali usnju pri premajhni pozornosti tudi posledice, priznavajo pri NIJZ. V notranjosti avta je treba po vsakem kandidatu razkužitivolanski obroč, prestavno ročico oziroma stikalo, ročico ali gumb parkirne zavore, naslonjala na vratih in naslonjala za komolce, stikala in gumbe avtoradia, zaslon multimedijske naprave, kljuke vrat, obvolanske ročice, stikala in izvode za nastavitev sedeža in okvire vrat. Ob tem navodila opozarjajo, da je treba biti pri zaslonih multimedijskih naprav posebej previden, saj lahko preveč razkužila prodre v notranjost in povzroči okvaro. Dobra novica za šole vožnje pri vseh teh ukrepih je, da vozil ne bo treba kako drugače preurejati in vanje vgrajevati kakšnih posebnih pregrad. Ob vsem tem je treba tudi poudariti, da je opravljanje vozniškega izpita in vseh prisotnih v procesu z uporabo vseh ukrepov, predvsem mask, dokaj omejeno, vendar je zdravje na prvem mestu.

IZZIVI ŠOLANJA NA DALJAVO NA TŠC MARIBOR

Piše: Aleš Smole, pomočnik ravnatelja

Spoznavamo, da izključno pouk na daljavo ni in ne more biti nadomestilo za vzgojo in izobraževanje otrok in mladine na daljši rok.

Izbruh epidemije je pokazal, da šolski sistem ni bil pripravljen na delo na daljavo v takšnem obsegu, kot so ga od nas zahtevale razmere ob zaprtju vzgojno-izobraževalnih zavodov, da pa smo se šole in zaposleni sposobni zelo hitro prilagoditi novim zahtevam in organizirati kakovosten pouk tudi v takšnih izrednih in nenavadnih razmerah. Tudi na TŠC Maribor je bilo tako.

Z delom na daljavo smo do sedaj imeli izkušnje z enim ali dvema dijakoma letno, ki se iz različnih razlogov šolajo od doma, ne pa s celotno populacijo dijakov. Zaradi izbruha bolezni Covid 19 smo bili čez noč vsi zaposleni postavljeni pred nove, povsem drugačne izzive, kot smo jih bili vajeni doslej. V zelo kratkem času je bilo treba najti načine za prilagajanje našega dela brez neposrednega stika med vsemi deležniki vzgoje in izobraževanja ter v prvi vrsti vsem zaposlenim in dijakom, ki potrebne opreme za delo na daljavo niso imeli, le-to zagotoviti. Visoki angažiranosti vseh zaposlenih na TŠC Maribor gre vsa zahvala, da smo po premagovanju prvih ovir vzpostavili uspešen nov model učenja in poučevanja. Z novimi izzivi so se morali spoprijeti tudi dijaki, kar jim je zelo različno uspevalo.

Med organiziranjem dela na daljavo smo se ukvarjali tudi z nakupi razkužil in zaščitne opreme za zaposlene, ki zaradi narave njihovega dela le-tega niso mogli opravljati od doma, pripravljali ustrezne protokole za morebitno vrnitev dijakov v šolo, pisanje poklicne mature in zaključnega izpita ipd.

Večinoma smo ob tej izkušnji spoznali, da izključno pouk na daljavo ni in ne more biti nadomestilo za vzgojo in izobraževanje otrok in mladine na daljši rok. Da bomo morebitni drugi val epidemije pričakali boljše pripravljeni, nas čaka še veliko dela. Vzpostavili bomo šolske elektronske naslove za vse zaposlene in dijake šole, poenotili dostop do spletnih učilnic, orodij za videokonference, spletnih orodij za preverjanje in ocenjevanje znanja ter organizirali izobraževanja za zaposlene, ki niso večši dela z računalnikom. Posebno skrb bomo posvetili tistim dijakom, ki prav tako na tem področju potrebujejo več pomoči. Ne želimo ponovne priložnosti preizkusiti se, kako smo pripravljeni, a če ne bomo imeli možnosti izbire, želimo podobne razmere pričakati najbolje opremljeni – tako z opremo kot z znanjem.

ZA VODJE – PREVERJENO!

5 TABLET ZA BLAŽENJE SIMPTOMOV KRIZE

Piše: Igor Ambrožič, iz svetovalnega podjetja EVRA d. o. o.

Natančno preberite navodila! Primerno za vodje z nekaj izkušnjami in željo po razvoju. Ni za tiste, ki že zdavnaj vse vedo. Uporabo odsvetujemo na prazno glavo in poln želodec.

1 V kriznih razmerah bo vsak sodelavec razmišljal in se odzival drugače, na njemu lasten način. To je posledica njegovega individualnega doživljanja vodje, sodelavcev in kolektiva v običajnem delovnem vsakdanjiku. Če ste dovolj občutljivi za odtenke v doživljanju vaših zaposlenih, ste imeli te razlike priložnost opazovati med minulim obdobjem Covid-19. Doživljanje okolice, podjetja, sodelavcev je v veliki meri pogojeno nezavedno. Sprejmite to dejstvo, lahko pa se tudi udeležite kakšnega izobraževanja ali delavnic na to temo. Dejavna udeležba na metodološko dovršenem izobraževanju in skupinskih delavnicah je nepozabna izkušnja, ki ostane v človeku ter pripomore k procesu rasti in razvoja odnosov v podjetju. Slednje pa igra odločilno vlogo pri uspešnosti in stabilnosti na trgu.

2 Učinkovit bo torej individualni, osebni pristop z upoštevanjem sodelavčevega čustvovanja. Zmotno je prepričanje, da čustva in občutki ne spadajo na delovno mesto. Pomembno je le, da jih prepoznamo in uporabimo na konstruktiven, nikakor pa razdiralen način. Teh veščin se je mogoče zelo dobro naučiti, kar je še posebej pomembno

za vodje. Vsi smo že srečali različne značaje v strokovnem okolju: npr. kdor deluje tiho in mirno, je morda v sebi zelo vznemirjen. Ali – kdor dela cirkus in moti druge, s tem sprošča lastno napetost. Privrženci katastrofičnih scenarijev so posebna kategorija – okoličino in zaostrene razmere najbrž že dolgo jemljejo kot ogrožajoče in ne kot nekaj, kar nudi priložnost, da ponovno osmislimo naše bivanje. Vzemite si čas eden za drugega, za pogovor, za empatično doživljanje sodelavcev. Kdaj, če ne sedaj, ko smo na pragu spremenjenih, zelo dinamičnih načinov poslovanja? Res je – vsaka stvar je za nekaj dobra.

3 Vodja bi moral predvsem v sebi najti motivacijo, energijo in začeti načrtovanje novega razvojnega obdobja, ki bo sledilo v drugi polovici leta. K temu spada jasno delegiranje opravil, del teh nalog pa naj bo tudi idejni, skupni miselni napor. Prenesite del bremen na sodelavce, ki se bodo počutili vključeni, koristni, potrebni. Obdobje novega razvojnega ciklusa je enkratna priložnost, da se povežete. Prisluhnite zaposlenim in vrednotite njihove ideje ter pomisle-

ke. Ne zamahnite z roko, če zaznate stisko pri sodelavcih. Vedno pa držite meje – katere teme, kakšno ravnanje je za vaše delovno okolje sprejemljivo, katero pa nezaželeno ali prepovedano. Meje in merila naj bodo vsem jasna, dovolj preprosta, da jih je moč razumeti in opazovati, kako jih vsi upoštevamo (ali pa tudi ne).

4 Svojih pomislekov in zadreg pred sodelavci ni treba po vsej sili tajiti. Stisk v sebi ne tlačite, obenem pa tudi ne potencirajte in ne jadikujte, saj s tem sebe postavljate v lažno žarišče izjemne pomembnosti ali odgovornosti. Prvi in najmočnejši učinek bosta namreč zmedenost in padec motivacije vaše ekipe in posameznikov. Prava mera, uravnoteženost bosta na mestu – kot že tolikokrat doslej. Splošna ugotovitev je, da mora imeti vodja, menedžer, direktor veliko bolj razvito kapaciteto ter v sebi držati napetost in stiske kakor pa njegovi sodelavci. Zagotovo ste že srečali šefa, ki vse neprijetne informacije, pomisleke in težave takoj strese na mizo pred svojo ekipo. Kakšni so bili takrat vaši občutki in kakšen vtis je na vas napravil takšen vodja?

5 Povsem upravičeno lahko pričakujete nekaj dobre volje in elana tudi v obratni smeri – da vam sodelavci pomagajo napolniti še vaše psihofizične akumulatorje. Vendar boste morali začetno energijo vložiti sami. Ne varčujte s humorjem, ki je eden izmed dobrih, zrelih psiholoških obrambnih mehanizmov in nas varuje pred obupom ter daje občutek, da ob-

vladujemo situacijo. Ohranite pozitivno naravnost v komunikaciji in dobro energijo prenesite še na sodelavce.

Kot vodja boste morali predvsem v sebi najti motivacijo. Prenesite del bremen na sodelavce, ki se bodo počutili vključeni, koristni, potrebni.

Vodje - svojih stisk, pomislekov in zadreg ne tlačite v sebi, obenem pa tudi ne potencirajte in ne jadikujte, saj s tem sebe postavljate v lažno žarišče izjemne pomembnosti ali odgovornosti.

AGENCIJA Z REŠITVAMI ZA RAZVOJ
VODILNIH KADROV IN ZAPOSLENIH

COACHINGI IN KONZULTACIJE

TRENINGI IN DELAVNICE

TEAMBUILDINGI

TESTIRANJA IN ANALIZE

SKRIVNOSTI PRIPRAVE UČINKOVITE VIZUALNE PODOBE PODJETJA

Piše: Katja Zakelšek, grafična oblikovalka pri EVRA publikacije

Začetek sodelovanja z grafičnimi oblikovalci je po navadi faza, ki je ključnega pomena pri razvoju učinkovite vizualne podobe podjetja, a vendarle jo marsikdo želi kar preskočiti. Zahteva namreč največ začetnega razmisleka in razjasnitve osnovnih izhodišč. Verjetno se strinjate, da so dobri in trdni temelji ključni za napredovanje v naslednje faze. V nadaljevanju vam zato predstavljam nekaj izkušenj iz dolgoletne prakse na področju grafičnega oblikovanja in sodelovanja z naročniki.

Sodelovanje vas, kot stranke, je skozi celoten proces oblikovanja materialov ključno za uspeh. V prvi vrsti zato, ker poznate svoj posel do podrobnosti. Imate izkušnje in se spoznate na panogo, iz katere izhajate. Grafični oblikovalci imamo po drugi strani izkušnje iz svoje, oblikovalske industrije. Ko združimo obe strokovnosti, dosežemo medsebojno spoštovanje in sodelovanje, lahko skupaj ustvarimo uspešen projekt. Pomembno je, da izberete oblikovalca oz. ekipo, s katero se ujamete.

Kako pa se začne tako sodelovanje in kaj se od obeh strani pričakuje?

Če še nimate definiranega koncepta znamke, začnemo s kratkim »briefingom«. V tej fazi se še ne spuščamo v podrobnosti, kot je na primer, kako bo oblikovan določeni letak. Osredotočimo se na vaše poslovne cilje. Kaj želite doseči z novimi grafičnimi materiali? Morda si želite novo spletno stran ali aplikacijo, ker obstoječa ne ustreza več sodobnemu uporabniku. Ali pa želite z letaki spodbuditi poznavanje znamke in pospešiti prodajo. V namen prepoznavanja vaših želj si pomagamo s posebej oblikovanim vprašalnikom, kjer skupaj razjasnimo ključna vprašanja: * Kakšna so vaša pričakovanja? Kdo je vaša ciljna publika? Kaj želite s projektom sporočiti? Kaj vam je všeč in kaj vam ni všeč pri obstoječih grafičnih materialih? Poleg teh informacij oblikovalci želimo izvedeti tudi čim več o različnih blagovnih znamkah, ki so vam všeč/jih ne marate, o konkurentih v vaši panogi, ali kar koli, na kar bi se lahko pri oblikovanju oprli. Več kot dobimo uporabnih informacij, lažje je nadaljnje delo za obe strani.

Ko skupaj definiramo ključne usmeritve, se uskladimo še glede dejanskega oblikovanja. Kakšnemu slogu ste naklonjeni (npr. elegantnemu, živahnemu, izčiščenemu, drznemu)? Kakšna čustva želite vzbuditi pri potencialni stranki? Katere barve/tipografijo/elemente želite vključiti v oblikovanje?

Ko zberemo vse potrebne informacije, se lotimo ustvarjanja table razpoloženja (angl. Mood board). To je zbirka vseh slik, materialov, barv, ki projektirajo določen slog/koncept oblikovanja in je ključen prvi korak k snovanju uspešne vizualne podobe. Po vaši potrditvi osnutka zdaj vemo zagotovo, v katero smer gremo pri oblikovanju. Informacije se začnejo sestavljati v pravo idejo.

Ker smo skupaj predhodno zgradili dobro osnovo, naredili raziskavo konkurence in določili usmeritve za oblikovanje, se lahko zadnji del (dejansko oblikovanje) izvede relativno hitro. Pod celotno vizualno identiteto spadajo oblikovanje logotipa, teksture, vzorci, kombinacije pisav in barv. Oblikujejo se vizitke, dopisni listi, ovojnice, tipične strani za predstavitev, letaki, brošure, plakati in še veliko drugega, odvisno seveda od vaših potreb.

Kadar vodite podjetje, poskrbite, da se bo le-to predstavilo s kakovostno vizualno podobo. Če boste sledili zgornjim korakom, boste lahko skupaj z oblikovalcem ustvarili uspešno zgodbo podjetja.

PRILOŽNOSTI IN PASTI STROJNEGA PREVAJANJA

Piše: Alen Dominič, direktor Preteks d. o. o.

Spletno prevajanje besedil je v zadnjih letih postalo zelo priljubljeno. Na voljo so številni programi in orodja. Algoritmi in umetna inteligenca pri strojnem prevajanju se neprestano izboljšujejo in nam tako omogočajo hitro prevajanje velikih količin besedil. V nekaterih primerih lahko strojni prevodi celo zamenjajo prevajalca in slovarje ter ustvarijo takojšnje prevode.

Uporaba storitev strojnega prevajanja in podobnih programov pri vsakdanji rabi je enostavna. Ni pomembno ali nakupujete na tujih spletnih straneh, si izmenjujete sporočila s prijatelji ali prevajate spletne vsebine za študijske namene.

Storitve strojnega prevajanja nam omogočajo zanesljivo uporabo tujih jezikov in čezmejno komunikacijo.

Za profesionalne prevode, kompleksna besedila, poslovno korespondenco ali prevajanje občutljivih vsebin strojni prevajalniki vsekakor niso prava in ustrezna alternativa usposobljenim strokovnim prevajalcem.

Tisti, ki se zanašajo zgolj na strojno prevajanje, ne cenijo storitev profesionalnih prevajalcev in prevajalskih podjetij.

Kako izberete strojni prevajalnik, ki je skladen z vašimi potrebami? Katere so prednosti in slabosti različnih strojnih prevajalnikov? In katere so omejitve strojnih prevajalnikov, ki so na voljo na spletu? Povedano drugače, v katerem primeru se odločiti za profesionalnega

ponudnika prevajalskih storitev? Obstaja tisoč odgovorov in izbira ni enostavna.

Večina spletnih strojnih prevajalnikov je brezplačnih in jih lahko vsakodnevno uporabljate za manj obsežne prevode.

Vendar bodite pozorni na to, da ob uporabi tovrstnih strojnih prevajalnikov razkrivate vaše vsebine. Prevajanje poslovne korespondence in zaupnega gradiva s pomočjo brezplačnih strojnih prevajalnikov ni priporočljivo.

PREDNOSTI IN SLABOSTI STROJNEGA PREVAJANJA

Strojni prevajalniki so lahko zelo koristni za določeno uporabo, vendar so lahko v drugih primerih povsem neuporabni.

Prednosti:

- hitrost, saj želene prevode izdelajo v nekaj sekundah,
- dosegljivost, 24 ur na dan, 7 dni v tednu,
- kakovost prevodov je za določeno vrsto uporabe besedil povsem zadovoljiva,
- cena, saj so cenejši kot profesionalni prevajalci,
- priročnost.

Slabosti:

- napake v prevodih zaradi neustreznega zaznavanja konteksta,
- kakovost prevodov velikokrat ni na želeni ravni,
- ogrožena je varnost podatkov v besedilu,
- manjše napake in nepravilna slovnica imajo lahko resne posledice,
- nepoznavanje regionalnih in lokalnih posebnosti, ki zato niso ustrezno uporabljene,
- velikokrat dobesedni prevodi, ki se zahvaljujoč umetni inteligenci izboljšujejo,
- nepoznavanje kompleksnih jezikovnih struktur,
- neprimernost za prevajanje besedil za objavo.

Uporaba strojnih prevajalnikov ni vselej najboljša izbira. Uporabniki, ki cenijo kakovost prevodov ali zahtevajo strokovne prevode, naj tovrstno storitev raje naročijo pri profesionalnih ponudnikih. Strojni prevajalniki so lahko v pomoč predvsem pri zasebni uporabi, za poslovne namene jih vsekakor ne bi priporočil.

Prevode v segmentu B2B in B2C naj vselej opravlja profesionalni prevajalec. Besedila, ki zahtevajo določeno znanje ali so kompleksna, naj prevajajo prevajalska podjetja. Hkrati so to ustrezni ponudniki za prevajanje besedil, ki so namenjena za objavo. Profesionalna prevajalska podjetja izdelajo brezhribne in tudi slogovno primerne prevode.

CONA TEZNO

NEKOČ

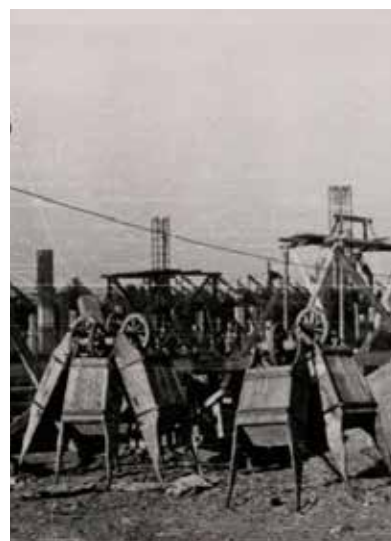
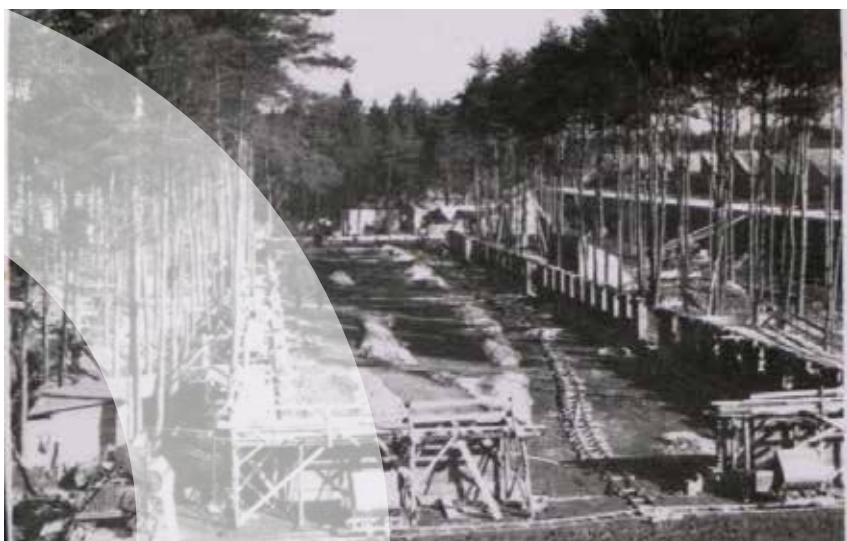
Piše: mag. Nina Gostenčnik, arhivska svetovalka in namestnica direktorja

V Pokrajinskem arhivu Maribor hranijo 1.258 arhivskih škatel arhivskega gradiva, ki je nastalo v času poslovanja Tovarne avtomobilov Maribor. Skupaj s šestimi predalniki, ki vsebujejo konstrukcijske načrte izdelkov na paus papirju, in dvema kartotečnima omarama konstrukcijske dokumentacije na mikrofilmih fond Tovarna avtomobilov Maribor zajema kar 140 tekočih metrov. Časovno vsa dokumentacija obsega obdobje od leta 1941 do leta 1998. Dragocen vir za proučevanje zgodovine TAM-a je tudi kronika, ki pojasnjuje najpomembnejše dogodke med letoma 1941 in 1983. V seriji objav bomo predstavili prepise iz Kronike TAM, kot so bili zapisani prvotno.

PREPIS IZ KRONIKE 1944 – KO SE JE VSE ZAČELO

Področje, na katerem se razprostira danes s svojimi dokaj velikimi in prostornimi visokopritličnimi objekti Tovarna avtomobilov in motorjev Maribor, ki je kot prva tovarna te vrste proizvodnje bila določena že kmalu po osvoboditvi, je bilo še v letih pred pričetkom druge svetovne vojne lepo poraščeno z bori, smrekami in listnatim drevjem, vmes pa so bile tu in tam še tudi zelene livade in polja. Ob robu teh gozdov in livad je tekla proga bivše južne železnice Dunaj–Trst. Stanovanjskih hiš je bilo tod le malo, bile so redko naseljene in še te so bile nizke in dokaj skromne, zgrajene večji del iz ilovice, takozvane butane bajte,

kakor jim pravijo na Dravskem polju. V mirnih in tihih precej prostranih gozdovih so se pasle poskočne srne in zajci, pa tudi fazanov in jerebic je bilo dovolj. V tem precej daleč naokrog poznanem lovišču mariborske zelene bratovščine so se vsako jesen prirejali večji lovi s prav bogatimi lovskimi uspehi, ker je bil že kraj sam izredno primeren za gojenje navedenih gozdnih živali. Da so bile stanovanjske hiše v tem predelu bolj redke, je povsem razumljivo, ker je bil ta kraj končno le precej oddaljen od mesta Maribora. Motorizacija ni še bila razvita, avtobusnih zvez ni bilo v razne smeri, kot so danes. Pa tudi cesta proti Ptujju je bila še neurejena in le posuta z gramozom. Namesto številnih avtomobilov smo na tej cesti srečevali le vprežna vozila, mo-

V seriji objav bomo predstavili prepise iz Kronike TAM, kot so bili zapisani prvotno.

Da so bile stanovanjske hiše v tem predelu bolj redke, je povsem razumljivo, ker je bil ta kraj končno le precej oddaljen od mesta Maribora.

tornih je bilo bolj malo. Bilo je sicer več projektov in po enem izmed njih naj bi današnja Ptujška cesta tekla skoraj tik ob naši tovarni, po sedanji Zagrebški ulici in prečkala železniško progo blizu tezenske železniške postaje. Ko pa se je zgradilo tezensko postajališče, ki je že zaradi tovarnega prometa bilo nujno potrebno, ni se moralo spremeniti tudi načrte in zato se je tudi zaustavila zgraditev te ceste. Vršila so se sicer dolgotrajna razpravljavanja in pogajanja o izpeljavi ceste, vendar do neke dokončne odločitve ni prišlo vse do pričetka druge svetovne vojne, v glavnem zato, ker ni bilo potrebnih finančnih sredstev za to svrhu na razpolago.

Industrije namreč v tem predelu Maribora in okolice skorajda ni bilo, obstajalo je pravzaprav le podjetje »Splošna«, sedaj Tovarna metalnih konstrukcij »Metalna«, ki pa je takrat zaposljevala le nezadostno število ljudi. Tam pa je bila dana možnost graditve hišic v neposredni bližini tovarne, na še nezazidanih velikih in ravnih površinah, poljih in travnikih, ob sami Ptujski cesti, kjer so pričeli z gradnjo že razni mali obrtniki.

Povdariti pa moramo, da se je industrija in obrt in s tem v zvezi tudi trgovina v Mariboru po razpadu avstro-ogrske monarhije v primerjavi z ostalimi večjimi kraji bivše Jugoslavije, še kar nekam ugodno razvijala. Predvsem se je hitreje razvijala tekstilna industrija in je neposredno pred drugo svetovno vojno bilo že 13 podjetij tekstilne panoge ob skupnih 30 podjetij, ki jih je takrat štelo mesto Maribor. Nekih problemov glede delovne sile ni bilo in je bilo dovolj na razpolago, vendar je bila predvsem v tekstilni stroki iskana najbolj še ženska delovna sila, ki je bila tudi najcenejša...

... Med drugo svetovno vojno, v času od 1941 do 1945 leta, je skoraj vsa ta že obstoječa industrija utrpela precejšnjo škodo zaradi stalno se ponavljajočih letalskih napadov zaveznikov. Nasprotno pa so zaradi vse večjih potreb nemške vojne industrije zrasli na tem področju tudi nekateri novi industrijski objekti. Kot enega največjih objektov, ki jih je nemška vojna industrija zgradila na oku-

piranem ozemlju, moramo navesti naše podjetje, ki je že tudi med vojno, ko je že bilo skoraj dograjeno, bilo neprestano predmet bombardiranja zavezniškega letalstva.

Že takoj po zasedbi Maribora, ko je padla definitivna odločitev za gradnjo tovarne v Mariboru, so se pričele razne predpriprave za novogradnjo na podlagi že povsem izdelanih in pripravljenih gradbenih načrtov. Prvotni investitor je bilo namreč podjetje Flugmotorenwerke Ostmark G.m.b.H., ki je imelo svojo centralo na Dunaju. Po osnovnem načrtu naj bi vsa dela potekala tako naglo, da bi že koncem leta 1941 ali v začetku leta 1942 pričeli z redno proizvodnjo. Predvidena je bila izdelava letalskih zračnih vijakov s potrebnimi gonili, ki bi se nato dostavljali najhitrejšim potom v montažno tovarno nekje v okolici Hamburga odnosno pozneje na več mestih, seveda le v Nemčiji. Iz tega pa sledi, da naj bi služilo to novo podjetje izključno le namenom in potrebam nemške vojne ali še točneje specialne vojne letalske industrije.

Ko smo navedli, da je morala pasti odločitev za gradnjo v Mariboru, moramo še omeniti, da sta prvotno obstajali dve varianti glede lokacije novega podjetja. Ena od teh je bila za gradnjo v Mariboru, druga pa za gradnjo tovarne v Graz-u, vendar se je bilo treba za to čimprej odločiti, ker so pač načrti že obstajali in jih v nobenem primeru ni bilo treba spreminjati. Iz nekkih zapiskov se da posneti, da so bili Dunajčani bolj navdušeni za Graz in tudi Gradčani sami so se potegovali za gradnjo v njihovem mestu. Kljub temu pa so merodajni višji krogi dokončno odločili, da se naj nova tovarna gradi v Mariboru...

... Takoj po sprejetju odloka, da se ima tovarno zgraditi v Mariboru in ne v Graz-u, se je moralo pristopiti k najnujnejšim pripravljanim delom in organizaciji. Vsi projekti so bili izdelani v centralnem gradbenem vodstvu na Dunaju v najtesnejšem sodelovanju in pomoči strokovnjakov iz podjetja »Junkerswerke«. Po znanem hitlerjevskem planu osvajanja Evrope in še posebej znanega plana »Drang nach Osten« je bilo torej vse

pripravljeno, zato so se neka dela vršila že kmalu po izvršeni zasedbi, kot na primer čiščenje in priprava terena ter razne meritve odn. trasiranja.

Gradbeni program je predvideval potrebno površino v izmeri cca. 100 ha, od katere površine bi bilo samo zazidane površine v izmeri 69,180 m². V proizvodnih obratih je bilo predvidenih 1245 obdelovalnih strojev in še 345 različnih drugih pomožnih strojev, skupno torej 1590 strojev za potrebe rednega obratovanja. Za polno proizvodnjo pa je bilo planiranih 5200 ljudi. Vse to pa je bilo planirano še za potrebe podjetja Flihmotorenwerke, toda že v letu 1942 se je program pod novim lastnikom VDM znatno spremenil.

Kako so se zvrstili dogodki okrog ustanavljanja tega podjetja, je delno razvidno iz prvega obširnejšega poročila o gradnji, ki je bilo sestavljeno za meseca avgust in september leta 1941, torej skupno za oba meseca. Poročilo pravi, da je Državno ministrstvo za letalstvo ali Reichsluftfahrtministerium dne 10. 7. 1941. izdalo nalog, da se ima zgraditi novo podjetje za zračne vijake v Mariboru ob Dravi. Že dne 16. 7. 1941 so se sestali v Mariboru prvi člani te družbe /Gefolgschaftsmitglieder/ zaradi predhodnih dogovorov in potrebnega soglasja glede same gradnje. Kmalu za tem, tj. dne 21. 7. 1941. je sledil v Mariboru tudi že obisk gradbenega štaba Speer zaradi dokončnega zaključenja in formuliranja dogovorov. Tega dne je bil osnovan že tudi mestni biro /Stadtbüro/ na Trgu svobode 22 /prej Adolf Hitlerplatz 22/ zaenkrat le s 4 sobami. Naslednjega dne je že obiskala posebna delegacija, v kateri so bili prof. Brugmann, Dr. Frank in Dr. Eckenberg gaulajterja Dr. Ueberreither v Graz-u in mu predložila načrte v formalno odobritev.

Predhodno odobritev načrtov je opravil še pred tem obiskom generalni inšpektor za zgradbe prof. Brugmann, ki je bil, kot že omenjeno tudi sam v delegaciji. Z odobritvijo vseh načrtov po gaulajteji so se pričela gradbena dela in to dne 29. julija 1941...

... se nadaljuje ...

INDUSTRIJSKA PRETEKLOST V ROVIH POD POVRŠJEM CONE

- 90 STOPNIC V GLOBINO
- 15 METROV POD POVRŠJEM
- 8.512 m² PODZEMNIH ROVOV
- NEŠTETO NEODKRITIH KOTIČKOV IN SKRIVNOSTI

Z zaščitno čelado na glavi, svetilko v roki in nepremočljivo obutvijo se podajte z nami v podzemni svet, kjer je stalna temperatura 12°C ohranila skrivnosti iz časov druge svetovne vojne, ko se je v strahu pred bombariranjem v podzemlje preselila nemška proizvodnja letalskih motorjev. Rovi so vlažni, na tleh je kakšna luknja,

pogled vam uhaja v neosvetljene hodnike in na stene, polne skic in zapisov.

V dobro uro dolgem vodenem ogledu boste:

- videli kratko fotografsko razstavo o nastanku rofov,
- skozi pripovedovanje spoznali zgodovino tovarne letalskih delov in proizvodnih rofov
- doživeli TAM in Poslovno proizvodno cono Tezno.

V podzemlje vas peljemo po predhodni najavi skupine vsaj 15 oseb ter največ 30 oseb. Več na www.rovi-tezno.si.

NOVI SCENARIJ OGLEDA PODZEMLJA CONE TEZNO

Piše: M. V.

**Korona premor smo dodobra izkoristili in spisali
nov scenarij ogleda našega podzemlja.**

**FOTOGRAFSKA
RAZSTAVA O
NASTANKU ROVOV**

**VODIČI: JANA, JURE
IN BARBARA**

**RAZKRIVAMO
SKRIVNOSTI
POD POVRŠJEM**

Naši vodniki Jana, Jure in Barbara vam v dobro uro in pol dolgem ogledu posredujejo veliko novih informacij glede nastanja in delovanja Tovarne letalskih delov Maribor, gradnje in dela v rovih pa tudi življenja v času med leti 1941 in 1945. Rove smo opremili z novim fotografskim materialom in mu dodali nekaj kart, ki vam bodo pomagale pri umestitvi podzemne tovarne v prostor. S klančino smo uredili dostop, držalo na zidu pa vam pomaga pri hoji po 90 stopnicah navzdol in seveda navzgor. Zaradi omejitve širjenja virusa smo skupine zmanjšali na 15 oseb. Poskrbeli smo za razkužilo za roke. Priporočljivo je nosi-

ti zaščitno masko. Čelad pa za enkrat ne boste prejeli. Tudi svetilke si lahko prinesete s sabo. Drugače prejmete naše. Kliknite na www.rovi-tezno.si in rezervirajte svoj termin ogleda.

Pa še ena zanimivost:

Deloma že izdelani, deloma pa še v izgradnji so biti trije različni rovi – bunkerji za 1925 oseb v izmeri 660 m², bunker št. I v izmeri 4.093 m²/Stollensystem I in II/

in bunker št. III v izmeri 4.439 m², v kateri so preskladiščili oz. premestili stroje in razne naprave iz prvega in drugega proizvodnega objekta. Stroški izgradnje navedenih rofov so bili zelo veliki in so znašali okrog 5.200.000 RM, ki pa jih je podjetju proti predložitvi plačilne dokumentacije povrnila centralna industrijska gospodarska zbornica v Berlinu.

Pri teh težkih delih, ki so jih prevzela štiri velika podjetja pod strokovnim nadzorstvom inž. arh. Rosenbergerja, je sodelovalo 697 ljudi, od tega je bilo 223 rudarjev, 132 zidarjev ter 342 vojnih ujetnikov in pomožnih delavcev.

(Vir: Kronika TAM, 1944)

TERENSKO DELO V ROVIH

DELAVNICA Z MENTORJI
V CONI TEZNO

IDEJNA ZASNOVA MUZEJA INDUSTRIJSKE DEDIŠČINE

Piše: M. V.

Cona Tezno sodeluje s Fakulteto za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo v projektu z naslovom Interdisciplinarni pristop k idejni zasnovi muzeja dediščine Maribora – podzemni rovi Tezno.

Gre za partnerski sporazum, podpisan na osnovi javnega razpisa Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije »Projektno delo z gospodarstvom in negospodarstvom v lokalnem in regionalnem okolju – Po kreativni poti do znanja 2017–2020«. Trije pedagoški mentorji in dva delovna mentorja skupaj z osmimi študenti s smeri arhitekture, zgodovine in gradbeništva razvija Idejno zasnovo muzejskega kompleksa industrijske dediščine pod zemljo (razstavišče in informacijsko središče) na območju Cone Tezno, z zavедanjem, da bi muzejski kompleks lahko oziroma moral postati pomemben del industrijske in kulturne dediščine mesta ter gradnik njegove kulturno-turistične ponudbe. Projekt bo na področju Maribora zagotovil pomembno dopolnilo pri ozaveščanju, varovanju in razvoju industrijske dediščine. Nudil bo pomemben prispevek k razvoju kulturnega turizma mesta. Zanimiv je tudi z vidika evropske kulturne dediščine, saj predstavlja enega od ključnih trenutkov zgodovine mesta v drugi svetovni vojni. Projekt bi imel

lahko nedvomen vpliv na širitev pomena ozaveščanja in ozaveščanja lokalnih prebivalcev in lokalnih subjektov o »zamolčanih in nepoznanih« obdobjih mesta in bi nedvomno ponudil pomemben prispevek za razvoj kulturnega turizma v SV regiji Slovenije ter tudi za razvoj in ohranjanje identitete Maribora kot industrijskega mesta 19., 20. in 21. stoletja.

Projekt idejne zasnove muzejskega razstavišča in informacijskega središča se izvaja s pomočjo interdisciplinarnih projektnih delavnic, ki temeljijo na sodelovanju z zainteresirano strokovno in laično javnostjo. V okviru delavnic se bo izdelala idejna zasnova podzemnega muzejskega kompleksa. Eno od ključnih težav za oblikovanje muzejskega kompleksa pod zemljo predstavljajo izjemno svojevrstni prostorski pogoji: do podzemnih rogov, ki so 15 metrov pod površjem zemlje, vodi en sam vhod na stopnišče, ki ima devetdeset stopnic, nizka stalna temperatura (12°C) in izjemno visoka stopnja vlage, nekateri deli podzemne tovarne so v slabšem stanju (neravnina tal in prisotnost podtalnice). Idejna zasnova podzemnega muzeja bo reševala vprašanja vsebinske in infrastrukturne preureditve podzemnih rogov za vodene in varne ogledne obiskovalcev (predvidoma 90 minut), v tem oziru pa bo treba odgovoriti na vprašanja razvoja prometne infrastrukture (parkirišča, po-

stajališče javnega potniškega prometa), izboljšanja varnosti in načina dostopov do predorov, zagotavljanja varnosti za obiskovalce in zaposlene, v celoti bo treba razviti manjkajočo vsebinsko zasnovo muzejskega kompleksa (garderobe, sanitarije, informacijsko sobo, priložnostno predavalnico za projekcijo filmov ...) ter neizogibno potrebno posebno tehnično infrastrukturno rešitev za vzpostavitev podzemnega razstavišča.

Z idejno zasnovo projekta in v domeni delavnic se bo v mestu in regiji ter državi začela širiti pobuda za razvoj novodobnih rešitev varovanja kulturne dediščine in kulturnega turizma. Z vzpostavitvijo muzejskega kompleksa v Coni Tezno bi Maribor pridobil eno od ključnih prizorišč industrijske dediščine ter vsebinsko enega od najbolj zanimivih programov in prostorov kulturno-turistične ponudbe mesta oziroma regije in države. Svojevrstno prizorišče industrijske dediščine bi ponujalo informacije o dogajanju v mestu v času druge svetovne vojne in tudi informacije o razvoju industrijskega mesta na območju Tezno, ki predstavlja enega od redkih urbanističnih primerov »linijskega« mesta, ki je conirano na industrijsko, mešano in stanovanjsko območje.

Končni rezultat nekaj mesečnega dela z vami delimo kmalu.

PRODUKCIJSKA HIŠA
**STUDIO
LEGEN**

30
LET

VIDEO

Nudimo vam izdelavo sodobnih in vrhunskih video predstavitev vašega podjetja, produktov in storitev.

VSE VIZUALNE REŠITVE ZA VAŠE NOVE POSLOVNE IZZIVE NA ENEM MESTU

Oblikujemo vam najsodobnejše in najatraktivnejše AR tiskovine z interaktivno vsebino.

○ **PODJETJEM V CONI TEZNO NUDIMO DO 19 % POPUSTA NA VSE NAŠE STORITVE**

○ **Nudimo vam brezplačno svetovanje in pomagamo poiskati najprimernejše digitalne rešitve za vaše poslovanje in promocijo**

PRINT

Postavljamo virtualne pisarne, da vaše podjetje predstavimo v najbolj sodobni in atraktivni luči na trgu.

WWW

031 640 410

WWW.STUDIO-LEGEN.SI